

Πολυτεχνείο Κρήτης
Τμήμα Μηχανικών Ορυκτών Πόρων

Διπλωματική εργασία

Καταγραφή και ταξινόμηση λατομικής και περιβαλλοντικής
ελληνικής νομοθεσίας

Πασιπουλαρίδης Παύλος

Εξεταστική επιτροπή

Αγιουτάντης Ζαχαρίας, Καθηγητής (επιβλέπων)

Γαλετάκης Μιχαήλ, Επίκουρος Καθηγητής

Κακλής Κωνσταντίνος, Δρ. Μεταλλειολόγος Μηχανικός

Ευχαριστίες

Η παρούσα διπλωματική εργασία εκπονήθηκε στο Εργαστήριο Μηχανικής Πετρωμάτων του τομέα μεταλλευτικής τεχνολογίας του Τμήματος Μηχανικών Ορυκτών Πόρων του Πολυτεχνείου Κρήτης, υπό την επίβλεψη του διευθυντή του εργαστηρίου καθηγητή Ζ. Αγιουτάντη.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά τον καθηγητή κ. Αγιουτάντη για την ανάθεση του συγκεκριμένου θέματος και για την πολύτιμη κ αμέριστη βοήθειά του σε όλα τα στάδια της εργασίας. Επίσης, τους κυρίους Μιχαήλ Γαλετάκη, Επίκουρο καθηγητή και Δρ. Κων/νο Κακλή για την συμμετοχή τους στην τριμελή εξεταστική επιτροπή.

Τέλος, ευχαριστώ τις συναδέλφους μου Μηχ. Ορυκτών Πόρων κ. Παπαντώνη Χαρά, Παπαδάκη Ζωγραφιά, τον υποψήφιο διδάκτορα του Τμήματος κ. Τριανταφύλλου Γεώργιο για τη βοήθειά τους και την οικογένειά μου για την συμπαράσταση και την αγάπη τους.

Περίληψη

Στην παρούσα εργασία γίνεται καταγραφή και ταξινόμηση της λατομικής και περιβαλλοντικής ελληνικής νομοθεσίας, όπως αυτή έχει τροποποιηθεί μέχρι σήμερα. Πρόκειται για ένα χρήσιμο επίτομο εγχειρίδιο νομοθεσίας για όσους ενδιαφέρονται για τη διαδικασία εύρυθμης εγκατάστασης-λειτουργίας ενός λατομείου/μεταλλείου. Η νομοθεσία που υπάρχει για το συγκεκριμένο θέμα είναι εκτενής και έχει υποστεί πολλές τροποποιήσεις μέσα στα χρόνια. Πρόκειται για τροποποιήσεις οι οποίες βοήθησαν να γίνει η νομοθεσία επίκαιρη και να εξυπηρετεί τις ανάγκες της σύγχρονης εποχής λαμβάνοντας υπ' όψιν περιβαλλοντικά θέματα, στα οποία κατά το παρελθόν δεν είχε δοθεί τόσο μεγάλη βαρύτητα.

Περιεχόμενα

Ευχαριστίες	2
Περίληψη.....	3
Περιεχόμενα	4
Κεφάλαιο 1: Εισαγωγή	5
1.1 Γενικά.....	5
1.2 Διάρθρωση διπλωματικής εργασίας	6
Κεφάλαιο 2: Διαδικασίες αδειοδότησης λατομικών και μεταλλευτικών έργων.....	7
2.1 Εισαγωγή	7
2.2 Θεσμοθέτηση – Καθορισμός Λατομικών Ζωνών από ΥΠΕΧΩΔΕ – Νομαρχίες	8
2.3 Περιγραφή διαδικασιών αδειοδότησης.....	10
2.3.1 Άδειες Ερευνών	10
2.3.2 Άδειες εκμετάλλευσης Μεταλλείων	13
2.3.3 Άδειες εκμετάλλευσης Λατομείων	16
2.3.4 Παραβάσεις.....	19
2.3.5 Ανάκληση της άδειας εκμετάλλευσης	20
2.4 Άδεια εγκατάστασης και λειτουργίας μηχανημάτων.....	20
Κεφάλαιο 3 : Περιβαλλοντική νομοθεσία.....	22
3.1 Εκτίμηση Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΕΠΕ).....	22
3.2 Έγκριση Περιβαλλοντικών Όρων (ΕΠΟ).....	23
3.3 Ο Θεσμός της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων	27
3.3.1 Σύντομη Ιστορική Επισκόπηση του Θεσμού των ΜΠΕ.....	27
3.3.2 Ειδικά Χαρακτηριστικά των ΜΠΕ	29
Κεφάλαιο 4: Κωδικοποίηση λατομικής / μεταλλευτικής και περιβαλλοντικής νομοθεσίας	33
Κεφάλαιο 5: Σύνοψη και Συμπεράσματα	41
Βιβλιογραφία	42

Κεφάλαιο 1: Εισαγωγή

1.1 Γενικά

Κάθε κράτος έχει αποσκοπεί στην ορθολογική ανάπτυξη του ορυκτού πλούτου του, μέσα από διαδικασίες που στόχο έχουν την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων της ανάπτυξης αυτής στο περιβάλλον και να διασφαλίζουν ασφαλείς συνθήκες εργασίας για τους εργαζόμενους στον τομέα όπως και την παροχή άριστης ποιότητας προϊόντων στην αγορά (Αγοραστάκης 2003). Οι διαδικασίες αυτές περιγράφονται από τη σχετική λατομική, μεταλλευτική και περιβαλλοντική νομοθεσία.

Η ελληνική νομοθεσία περιγράφει πλήρως τις διαδικασίες που πρέπει να ακολουθήσει ο εκάστοτε ενδιαφερόμενος για να αποκτήσει τις απαραίτητες άδειες για την νόμιμη λειτουργία μεταλλευτικών και λατομικών μονάδων, αλλά και τις διαδικασίες ελέγχου που πρέπει να ακολουθούνται από τα αρμόδια κρατικά όργανα. Όλα τα παραπάνω αναφέρονται μέσα σε πληθώρα νόμων, υπουργικών αποφάσεων και οδηγιών, με αποτέλεσμα να είναι επίπονη η διαδικασία ανεύρεσης από τον εκάστοτε ενδιαφερόμενο της πλήρους διαδικασίας που πρέπει να ακολουθήσει για να επιτευχθεί νόμιμα ο στόχος του.

Η έκδοση ερευνητικών αδειών, αδειών λειτουργίας λατομείων/μεταλλείων και των μονάδων επεξεργασίας των προϊόντων τους, η χορήγηση εγκρίσεων περιβαλλοντικών όρων ανάλογα με τη δραστηριότητα της εκάστοτε επιχείρησης, η διασφάλιση και ο έλεγχος των συνθηκών ασφάλειας και υγείας στα μεταλλεία, λατομεία και σε συναφείς εγκαταστάσεις, ο έλεγχος της εισαγωγής, αποθήκευσης, πώλησης και χρήσης των εκρηκτικών υλών, πυροτεχνημάτων και πυρομαχικών, καθώς και η είσπραξη τελών, μισθωμάτων, ενοικίων και δικαιωμάτων για τις έρευνες, τις εκμεταλλεύσεις και τις εκρηκτικές ύλες, αποτελούν διαδικασίες των οποίων η παρακολούθηση εμπλέκει πληθώρα νόμων, η καταγραφή, περιγραφή και ταξινόμηση των οποίων αποτελεί αντικείμενο της παρούσας διπλωματικής.

1.2 Διάρθρωση διπλωματικής εργασίας

Στόχος της παρούσας διπλωματικής εργασίας είναι η καταγραφή και ταξινόμηση της λατομικής και περιβαλλοντικής ελληνικής νομοθεσίας, όπως αυτή έχει τροποποιηθεί μέχρι σήμερα. Πρόκειται για ένα χρήσιμο επίτομο εγχειρίδιο νομοθεσίας για όσους ενδιαφέρονται για τη διαδικασία εύρυθμης εγκατάστασης-λειτουργίας ενός λατομείου/μεταλλείου. Το υπόλοιπο της εργασίας έχει την ακόλουθη δομή:

Στο δεύτερο κεφάλαιο γίνεται αναλυτική παρουσίαση της διαδικασίας αδειοδότησης που οφείλει να ακολουθήσει ο ενδιαφερόμενος. Η παρουσίαση διαγραμμάτων βοηθά στην καλύτερη κατανόηση αυτής της διαδικασίας.

Στο τρίτο κεφάλαιο παρουσιάζεται η Εκτίμηση Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΕΠΕ) ένα διεθνώς αναγνωρισμένο θεσμικό πλαίσιο που σκοπό έχει την πρόληψη των βλαβών του περιβάλλοντος. Γίνεται ακόμη εκτενής αναφορά στις διαδικασίες Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΕΠΟ) και στο θεσμό Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ), καθώς και μια σύντομη ιστορική επισκόπηση αυτού. Τέλος στην τελευταία παράγραφο αναφέρονται τα ειδικά χαρακτηριστικά της μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

Στο τέταρτο κεφάλαιο γίνεται μια κωδικοποίηση της λατομικής νομοθεσίας σύμφωνα με την χρονολογική τους εμφάνιση και παρατίθενται δύο πίνακες στους οποίους γίνεται η αποδελτίωση της λατομικής νομοθεσίας.

Κεφάλαιο 2: Διαδικασίες αδειοδότησης λατομικών και μεταλλευτικών έργων

2.1 Εισαγωγή

Στο παρόν κεφάλαιο περιγράφονται οι απαιτούμενες διαδικασίες για την εξασφάλιση νόμιμης λειτουργίας λατομείου/μεταλλείου. Πρόκειται για μια σειρά αδειών που πρέπει να αιτηθεί ο ενδιαφερόμενος. Η πρωταρχική άδεια είναι η άδεια ερευνών, η οποία αποτελεί άδεια για την έναρξη ερευνών στο χώρο ενδιαφέροντος που σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία διενεργούνται μόνο σε λατομικές ζώνες. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα αυτής της άδειας, αν η περιοχή δώσει στοιχεία ότι τα ευρήματα είναι ικανά να καταστήσουν τη λειτουργία του λατομείου/μεταλλείου κερδοφόρα, ο ενδιαφερόμενος θα πρέπει να εκδώσει στη συνέχεια άδεια εκμετάλλευσης. Στα δημόσια λατομεία αδρανών υλικών η σύμβαση μίσθωσης επέχει και θέση άδειας εκμετάλλευσης. Στο σημείο αυτό οι υπόλοιπες άδειες που απαιτούνται είναι καθαρά διαδικαστικές για την τυπική λειτουργία του λατομείου/μεταλλείου. Ο ενδιαφερόμενος θα πρέπει να αιτηθεί άδειας λειτουργίας εγκαταστάσεων επεξεργασίας εξορρυσσόμενου υλικού/προϊόντων, καθώς επίσης να κινήσει διαδικασίες για ανανέωση αδειών. Οι άδειες που αναφέρθηκαν στο τέλος είναι αυτές που έχουν να κάνουν με την αυτή καθ' αυτή λειτουργία του λατομείου.

Ο Κανονισμός Μεταλλευτικών και Λατομικών Εργασιών (ΚΜΛΕ) αποτελεί τη σημαντικότερη νομοθετική πράξη που διέπει τις μεταλλευτικές και λατομικές εργασίες από τον εντοπισμό μέχρι και την επεξεργασία των ορυκτών υλών σε κάθε μεταλλευτικό και λατομικό χώρο.

Σκοπός του ΚΜΛΕ είναι ο καθορισμός από άποψη ορθολογικής δραστηριότητας, ασφάλειας και προστασίας, των εργασιών για τον εντοπισμό την εκμετάλλευση την αξιοποίηση και την επεξεργασία των ορυκτών υλών σε κάθε μεταλλευτικό ή λατομικό χώρο. Συγκεκριμένα στον ΚΜΛΕ, καθορίζονται τα κριτήρια για την ορθολογική έρευνα, εκμετάλλευση, αξιοποίηση και επεξεργασία των ορυκτών υλών, οι υποχρεώσεις των εκμεταλλευτών-εργοδοτών, οι υποχρεώσεις των μελετητών και των επιβλεπόντων καθώς επίσης και των εργαζομένων στο χώρο εργασίας.

Στο κεφάλαιο αυτό περιγράφονται εκτενέστερα οι διαδικασίες αδειοδότησης και οι διαδικασίες ελέγχου που πρέπει να γίνουν από τα αρμόδια όργανα για τη χορήγηση αυτών.

Οι προϋποθέσεις για την χορήγηση άδειας εκμετάλλευσης είναι :

- Ύπαρξη κοιτάσματος.
- Ύπαρξη δικαιωμάτων κυριότητας ή μίσθωσης του χώρου.
- Απουσία απαγορευτικών της λατομείας λόγων.
- Έγκριση περιβαλλοντικών όρων.
- Έγκριση Τεχνικής Μελέτης Εκμετάλλευσης.
- Έγκριση επέμβασης στη δασική έκταση.

2.2 Θεσμοθέτηση – Καθορισμός Λατομικών Ζωνών από ΥΠΕΧΩΔΕ – Νομαρχίες

Ο όρος Λατομικός Χώρος αναφέρεται στην ενιαία έκταση γης στην οποία έχει δικαίωμα εντοπισμού κοιτάσματος ή εκμετάλλευσης λατομικών ορυκτών ένας μόνο εκμεταλλευτής. Η έκταση γης μέσα στο λατομικό χώρο όπου αναπτύσσονται λατομικές εργασίες, αποτελεί το Λατομείο.

Τα λατομεία εγκαθίστανται στις Λατομικές Ζώνες, οι οποίες μπορεί να αποτελούν δημόσιες, κοινοτικές, ιδιωτικές εκτάσεις ή και εκτάσεις που ανήκουν σε πρόσωπα δημοσίου δικαίου (ΝΠΔΔ). Οι ζώνες αυτές προσφέρονται κυρίως από πλευράς ποιότητας πετρωμάτων, μορφολογίας της περιοχής, υπάρξεως αποθεμάτων και συνθηκών προσπέλασης προς αυτές και προς τα καταναλωτικά κέντρα, για την εκμετάλλευση λατομικών ορυκτών.

Οι λατομικές ζώνες σε κάθε νομό καθορίζονται εντός πέντε ετών με απόφαση του αρμόδιου νομάρχη, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης και εκδίδεται ύστερα από σύμφωνη γνώμη οκταμελούς επιτροπής, κατόπιν αιτιολογημένης γνώμης του νομαρχιακού συμβουλίου, που παρέχεται εντός αποκλειστικής προθεσμίας δύο μηνών, αφότου ζητηθεί.

Αν σε κάποιο νομό δεν υπάρχουν κατάλληλες δημόσιες εκτάσεις για δημιουργία λατομικών ζωνών, υπάρχει όμως ιδιωτική, δημοτική ή κοινοτική έκταση που κρίνεται κατάλληλη για τον σκοπό αυτόν από τη οκταμελή επιτροπή, μετά από αιτιολογημένη γνώμη του νομαρχιακού συμβουλίου, μπορεί ο νομάρχης με απόφασή του, η οποία

Κεφάλαιο 2^ο: Διαδικασίες αδειοδότησης

εγκρίνεται από τον αρμόδιο Υπουργό, να χαρακτηρίζει την έκταση αυτή ως λατομική ζώνη και να χορηγεί άδειες εκμετάλλευσης.

Πρέπει να σημειωθεί ότι εντός των λατομικών ζωνών, καθώς και σε απόσταση τουλάχιστον χιλίων μέτρων έξω από την οριογραμμή τους, απαγορεύεται η επέκταση του σχεδίου πόλεως ή η δημιουργία ανεξάρτητου ρυμοτομικού σχεδίου ή η ανέγερση οποιουσδήποτε κτίσματος, με εξαίρεση εκείνα που εξυπηρετούν τη λατομική δραστηριότητα, για τα οποία αποφαινεται ο αρμόδιος νομάρχης,

Στη συνέχεια αναφέρεται ο τρόπος λειτουργίας της οκταμελούς γνωμοδοτικής επιτροπής καθορισμού λατομικών ζωνών.

Η επιτροπή συνεδριάζει, ύστερα από πρόσκληση του νομάρχη, υπό την προεδρία του εκπροσώπου του Υπουργείου Ανάπτυξης, εφόσον εξασφαλισθεί απαρτία (παρουσία πέντε από τα οκτώ μέλη της). Η επιτροπή εντοπίζει καταρχήν, με βάση κυρίως γεωλογικούς χάρτες, την ύπαρξη κατάλληλων πετρωμάτων οι θέσεις των οποίων σημειώνονται σε τοπογραφικά σχεδιαγράμματα. Μετά την καταρχήν επιλογή των χώρων, επιβάλλεται η μετάβαση των μελών της επιτροπής για την διαπίστωση των προϋποθέσεων που πρέπει να πληρούνται προκειμένου να γίνουν οι τελικές επιλογές – προτάσεις. Σε αυτήν την αυτοψία διενεργείται απαραίτητα δειγματοληψία για την εξέταση της καταλληλότητας των πετρωμάτων. Τα λαμβανόμενα δείγματα, με ευθύνη των εκπροσώπων του ΙΓΜΕ και της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών του Νομού αποστέλλονται στα αντίστοιχα εργαστήρια για τον έλεγχο της καταλληλότητας των.

Η τελική επιλογή των λατομικών ζωνών γίνεται σύμφωνα με τα αυστηρά κριτήρια που θεσπίζονται από τον Ν. 2115/93 και συγκεκριμένα στη παρ. 4 του αρθ. 3 και στην παρ. 1 του αρθ. 4.

Πρόσθετα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη για την επιλογή των λατομικών ζωνών είναι :

1. Η υφιστάμενη κατάσταση τόσο των λατομικών ζωνών όσο και των λατομείων που τροφοδοτούν την αγορά.
2. Οι ανάγκες του νομού σε αδρανή υλικά και οι δυνατότητες ικανοποίησής των σε τοπικό επίπεδο.
3. Η προστασία του περιβάλλοντος και της αισθητικής του χώρου.
4. Η ορθολογική χωροταξική κατανομή των λατομικών ζωνών ως προς τα κέντα κατανάλωσης
5. Ο κυκλοφοριακός φόρτος, τον οποίο προκαλεί η διακίνηση λατομικών προϊόντων.

6. Τα έργα υποδομής που θα απαιτηθούν με το μικρότερο δυνατό κόστος
7. Η μορφολογία του εδάφους, με γνώμονα την εξασφάλιση της δυνατότητας ορθολογικής εκμετάλλευσης λατομείων.

Μετά την ολοκλήρωση της μελέτης των υπό εξέταση ζωνών και την λήψη της προβλεπόμενης γνώμης του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού, η επιτροπή αποφασίζει, γνωμοδοτεί σχετικά και εισηγείται αρμοδίως στον Νομάρχη, με ειδικά συντασσόμενη έκθεση για τον καθορισμό ή όχι λατομικών ζωνών στο νομό.

Ο Νομάρχης είναι υποχρεωμένος να ενημερώνει ανά εξάμηνο το Υπουργείο Ανάπτυξης για την πρόοδο των εργασιών καθορισμού λατομικών ζωνών και τη εγκατάσταση λατομείων εντός αυτών.

2.3 Περιγραφή διαδικασιών αδειοδότησης

2.3.1 Άδειες Ερευνών

Όπως περιγράφεται στο μεταλλευτικό κώδικα (Ν. 210/1973), η διαδικασία για τη χορήγηση αδείας μεταλλευτικών ερευνών απαιτεί τη δημιουργία φακέλου από τον ενδιαφερόμενο, ο οποίος πρέπει να παραδοθεί μέσω δικαστικού επιμελητή στον Νομάρχη της περιοχής ερευνών, ώστε να καταχωρηθεί σε βιβλίο μεταλλευτικών ερευνών της νομαρχίας υπό αύξοντα αριθμό. Αξίζει να σημειωθεί ότι προηγείται όποιος δεν έχει προγενέστερους τίτλους.

Για την πληρότητα του φακέλου είναι υποχρεωτική η προσκόμιση αίτησης διπλότυπου είσπραξης, πιστοποιητικού ιθαγένειας και αποσπάσματος καταστατικού με έδρα και σκοπό για νομικά πρόσωπα. Στη σχετική αίτηση για απόκτηση άδειας μεταλλευτικών ερευνών, αναγράφονται αναλυτικά τα στοιχεία του ενδιαφερομένου, όπως ονοματεπώνυμο, διεύθυνση κατοικίας, επωνυμία, έδρα, διεύθυνση.

Σύμφωνα με το Άρθρο 22 του νόμου 210/1973 χρειάζεται ακριβής περιγραφή ορίων και αναφορά των Δήμων ή των κοινοτήτων οι οποίες υπάγονται στο χώρο.

Στην συνέχεια, αν η αίτηση είναι νόμιμη πρέπει να τηρηθεί η σειρά προτεραιότητας και ο έλεγχος από τον αρμόδιο Νομάρχη, ότι ο χώρος είναι ελεύθερος.

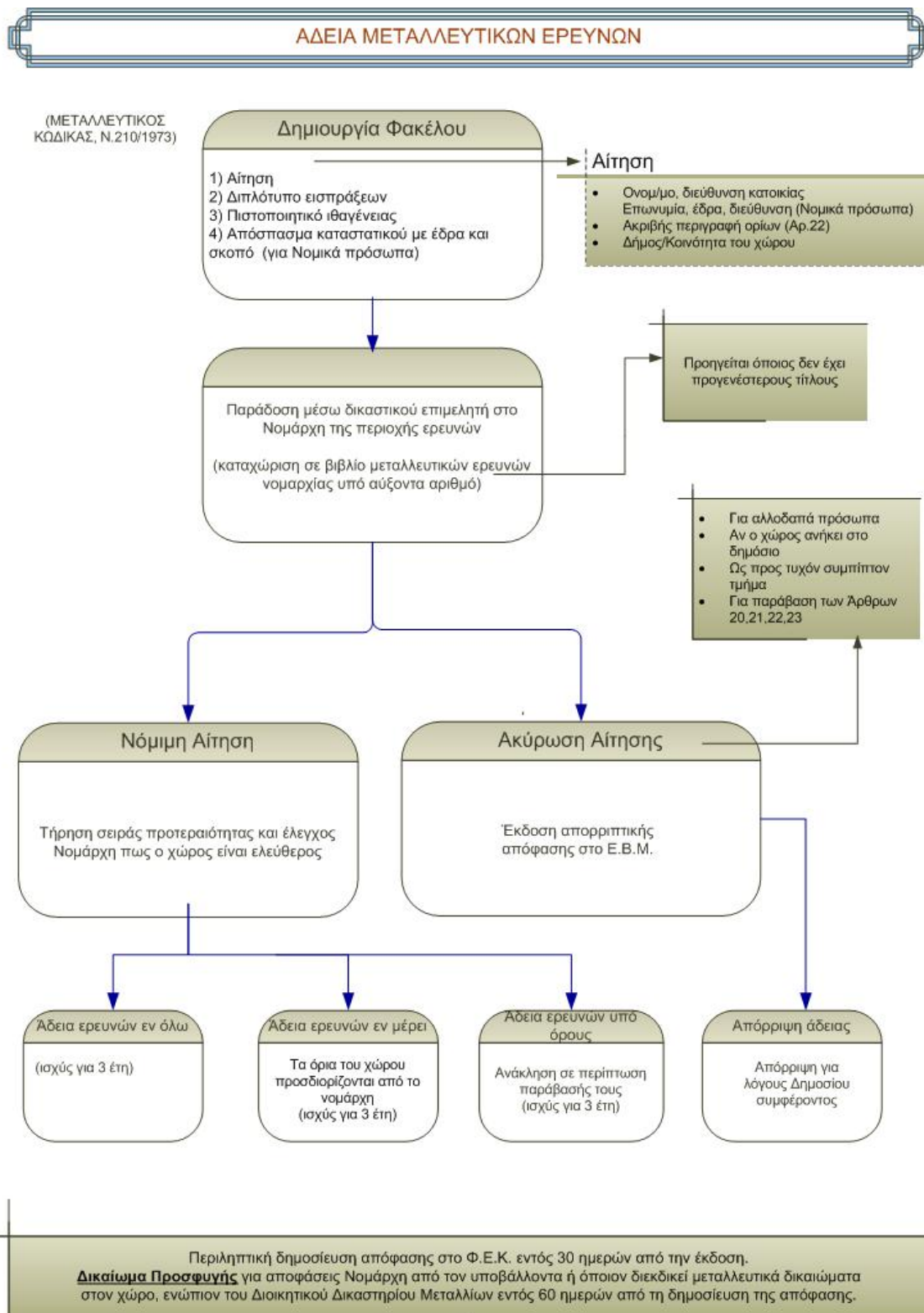
Η νόμιμη αίτηση αναφέρεται σε τρεις άδειες:

- Άδεια ερευνών εν όλω, η οποία ισχύει για τρία χρόνια.
- Άδεια ερευνών εν μέρει, στην οποία τα όρια του χώρου προσδιορίζονται από τον Νομάρχη και ισχύει για τρία χρόνια.

Κεφάλαιο 2^ο: Διαδικασίες αδειοδότησης

- Άδεια ερευνών υπό όρους, όπου σε περίπτωση παράβασης των όρων γίνεται ανάκληση της άδειας, και η οποία ισχύει για τρία χρόνια.

Η ακύρωση αίτησης μπορεί να προκύψει από τα ακόλουθα αίτια: αν η αίτηση γίνεται από αλλοδαπά φυσικά ή νομικά πρόσωπα, αν ο χώρος ανήκει στο δημόσιο, για τυχόν συμπίπτον τμήμα και για παραβάσεις των Άρθρων 20,21,22,23 του νόμου 210/1973. Τα παραπάνω συνοψίζονται στο Διάγραμμα 2.1.

Διάγραμμα 2.1.: Διαδικασία άδειας μεταλλευτικών ερευνών

2.3.2 Άδειες εκμετάλλευσης Μεταλλείων

Για την παραχώρηση μεταλλείου σύμφωνα με τον μεταλλευτικό κώδικα (Ν. 210/1973), απαιτείται η δημιουργία φακέλου από τον κάτοχο αδείας μεταλλευτικών ερευνών έως τη λήξη της άδειας.

Το δικαίωμα εκμετάλλευσης των αδρανών υλικών, ανήκει στον ιδιοκτήτη της εδαφικής έκτασης μέσα στην οποία υπάρχουν αυτά ή σ' εκείνον στον οποίο, με συμβολαιογραφικό έγγραφο, ο ιδιοκτήτης παραχώρησε το δικαίωμα αυτό.

Ο φάκελος πρέπει να περιέχει την αίτηση για εκμετάλλευση, η οποία αποτελείται από ονοματεπώνυμο, όνομα πατρός, διεύθυνση κατοικίας, επωνυμία, έδρα, διεύθυνση εάν πρόκειται για νομικά πρόσωπα. Τα μεταλλευτικά ορυκτά που βρέθηκαν, τα όρια χώρου σύμφωνα με το Άρθρο 22 του νόμου 210/1973 πρέπει να καταχωρηθεί αυθημερόν στο Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο (Ε.Μ.Π.) . Επίσης, ο φάκελος πρέπει να περιέχει γραμμάτιο δημοσίου ταμείου, γραμμάτιο δημοσίου ταμείου ή εγγυητική επιστολή τράπεζας αν ο χώρος υπερβαίνει τα 5 τετραγωνικά χιλιόμετρα, και οικονομοτεχνική μελέτη.

Η οικονομοτεχνική μελέτη η οποία πρέπει να είναι υπογεγραμμένη από γεωλόγο και μηχανικό μεταλλείων, πρέπει να περιέχει καθορισμό θέσεων ερευνών και τρόπο προσπέλασης, γεωλογική και κοιτασματολογική μελέτη χώρου και γεωλογικές τομές, ξεχωριστή περιγραφή μελετών, ερευνών και δαπανών που έγιναν, την κατά Μ.Ο. ποσοστιαία περιεκτικότητα των κυρίως μεταλλευτικών ορυκτών του κοιτάσματος που βρέθηκε και των επιβλαβών προσμίξεων του, περιγραφή είδους και μεγέθους του κοιτάσματος και τυχόν υπολογισμούς πιθανών και δυνατών αποθεμάτων, προμελέτη της οικονομικότερης δυνατής εκμετάλλευσης του κοιτάσματος μέχρι και απόψεις για τις προοπτικές αξιοποίησης, είδος και έκταση τυχόν ακόμα απαιτούμενων μελετών, ερευνών και εργασιών στην περιοχή, τις προγραμματισμένες εγκαταστάσεις, εργασίες, σχετικές δαπάνες για την διάνοιξη του μεταλλείου.

Στην συνέχεια θα πρέπει να κατατεθεί ο φάκελος στην νομαρχία, καθώς επίσης να κατατεθεί αίτηση και η οικονομοτεχνική μελέτη στον Υπουργό Βιομηχανίας και να ελεγχθεί από το Ινστιτούτο Γεωλογικών Μεταλλευτικών Ερευνών (Ι.Γ.Μ.Ε.)

Σε περίπτωση έγκρισης (έγκυρη οικονομοτεχνική μελέτη), ο φάκελος επιστρέφει στον Νομάρχη, ο οποίος εκδίδει την σχετική προκήρυξη σύμφωνα με το Άρθρο 51 με τα προτεινόμενα όρια μεταλλευτικού χώρου και τα δημοσιεύει στο Φ.Ε.Κ. Σε περίπτωση προσφυγής πρέπει να πραγματοποιηθεί εντός 30 ημερών.

Κεφάλαιο 2^ο: Διαδικασίες αδειοδότησης

Τέλος, γίνεται ο έλεγχος προκήρυξης από τον Υπουργό Βιομηχανίας, και έκδοση Προεδρικού Διατάγματος για την παραχώρηση του μεταλλείου για 50 χρόνια και οροθέτηση.

Μια πιθανή απόρριψη (Άκυρη Οικονομοτεχνική μελέτη) θα πρέπει να είναι αιτιολογημένη, και να δοθεί παράταση αδείας ερευνών ενός έτους για υποβολή νέας Οικονομοτεχνικής μελέτης. Αν εγκριθεί η νέα αίτηση από τον Υπουργό Βιομηχανίας και από τον έλεγχο του Ι.Γ.Μ.Ε. η διαδικασία είναι η ίδια όπως περιγράφηκε παραπάνω.

Σε περίπτωση μη υποβολής αίτησης ή λανθασμένης αίτησης απορρίπτεται από τον Υπουργό Βιομηχανίας (δικαίωμα προσφυγής εντός 30 ημερών). Τα παραπάνω συνοψίζονται στο Διάγραμμα 2.2.

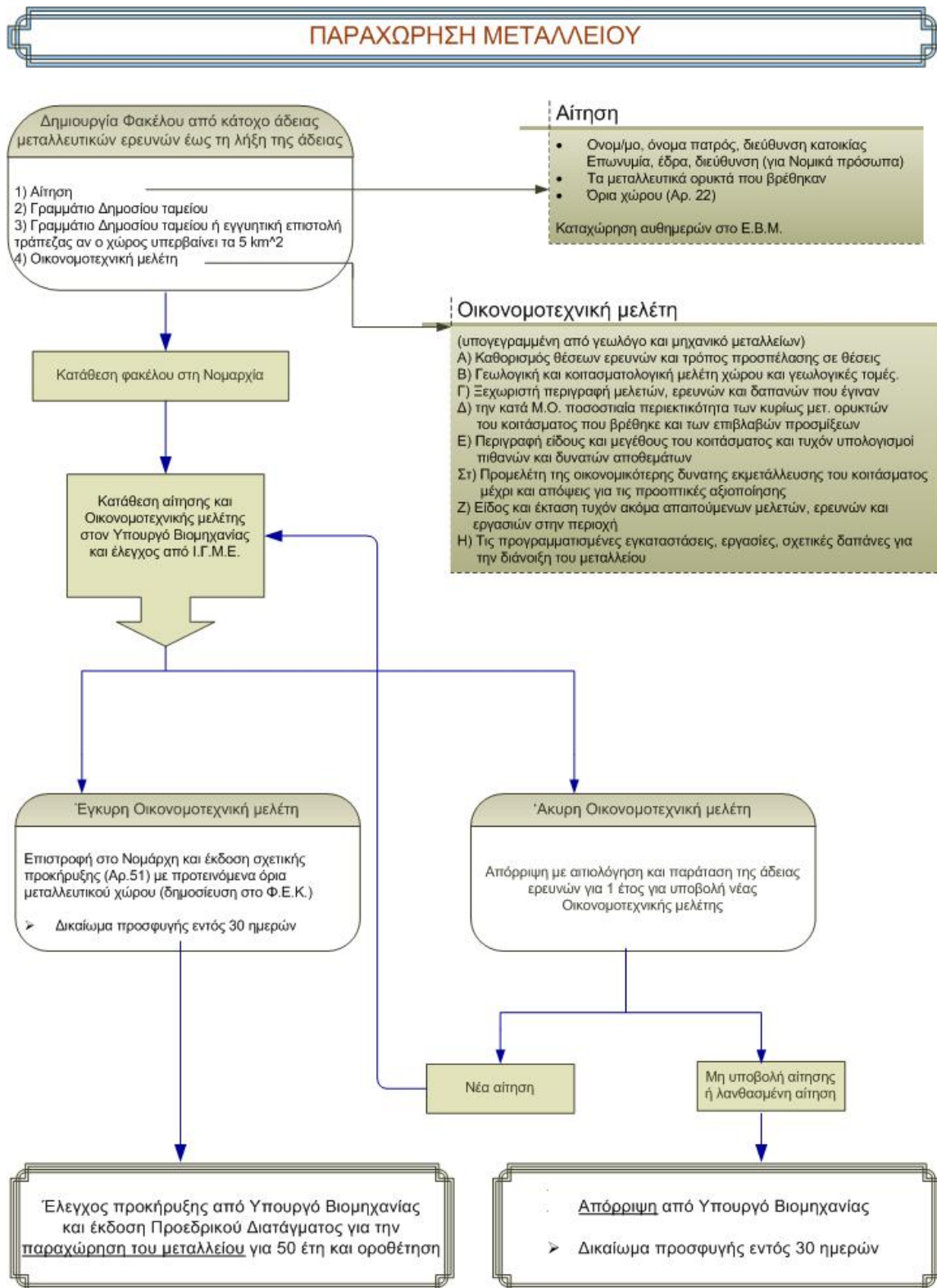
Στην περίπτωση των δημοσίων ή δημοτικών εκτάσεων η εκμίσθωσή τους γίνεται με πλειοδοτική δημοπρασία, η δε πλειοδοσία αναφέρεται στο ελάχιστο προσφερόμενο συνολικό ετήσιο μίσθωμα (πάγιο και αναλογικό).

Το ετήσιο πάγιο προσφερόμενο μίσθωμα προκύπτει από το γινόμενο του προσφερόμενου πάγιου μισθώματος σε ευρώ ανά στρέμμα επί την έκταση του λατομικού χώρου.

Το προσφερόμενο ελάχιστο ετήσιο αναλογικό μίσθωμα προκύπτει από το γινόμενο του προσφερομένου αναλογικού μισθώματος (επί τοις εκατό) επί την καθοριζόμενη στη διακήρυξη τιμή πωλήσεως επί την προσφερόμενη ελάχιστη ετήσια παραγωγή.

Το παράβολο για την αίτηση είναι το ίδιο για τις περιπτώσεις όπου τα μεταλλευτικά δικαιώματα ανήκουν είτε στο κράτος είτε στον ιδιοκτήτη του μεταλλευτικού χώρου. Το παράβολο είναι 190 € για την αίτηση και 2641 € για περιοχές μικρότερες από 5 τετραγωνικά χιλιόμετρα ή 3815 € για τις περιοχές μεγαλύτερες από 5 τετραγωνικά χιλιόμετρα. Για τα βιομηχανικά ορυκτά και τα μάρμαρα το παράβολο για την αίτηση είναι 1467 €.

Δεν υπάρχει παράβολο που να συνοδεύει την αίτηση για παραχώρηση αλλά υπάρχουν άλλες πληρωμές που γίνονται στο Δημόσιο. Έτσι, αν τα μεταλλευτικά δικαιώματα ανήκουν στο κράτος, υπάρχουν μισθώματα (1% - 10%) που πληρώνονται στο Δημόσιο. Αυτό ισχύει στην περίπτωση όπου το Δημόσιο μισθώνει το κοίτασμα. Δεν ισχύει μίσθωμα όμως στην περίπτωση όπου το Δημόσιο εκδίδει παραχώρηση αδειών έρευνας και ο παραχωρησιούχος ανακαλύπτει το κοίτασμα. Στην περίπτωση όπου τα μεταλλευτικά δικαιώματα ανήκουν στον ιδιοκτήτη της γής τότε προβλέπεται μίσθωμα προς τον ιδιοκτήτη.

Διάγραμμα 2.2 Διαδικασία παραχώρησης μεταλλείου

2.3.3 Άδειες εκμετάλλευσης Λατομείων

Για την παραχώρηση λατομείου σύμφωνα με τον Λατομικό κώδικα (Ν. 669/77 τροπ. 1993) απαιτείται η δημιουργία φακέλου, ο οποίος θα περιλαμβάνει δύο αιτήσεις, έξι τοπογραφικά διαγράμματα, εγκεκριμένη τεχνική μελέτη σύμφωνα με τον Κανονισμό Μεταλλευτικών και Λατομικών Εργασιών (Κ.Μ.Λ.Ε.), έγκριση περιβαλλοντικών ορών (Ε.Π.Ο.) η οποία θα περιέχει κατάταξη δραστηριοτήτων σε κατηγορίες, Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Μ.Π.Ε.) ανάλογα με την κατηγορία δραστηριότητας (Αρ. 16 πίνακας 1-4) και ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες όπου απαιτούνται. Τέλος ο φάκελος ενδέχεται να χρειαστεί εγγυητική επιστολή για τις υποχρεώσεις που απορρέουν.

Στην συνέχεια θα πρέπει να κατατεθεί ο φάκελος στην νομαρχία, όπου θα πραγματοποιηθεί εσωτερική διανομή στην Δασική Υπηρεσία, Αρχαιολογική Υπηρεσία και στον Ε.Ο.Τ. για μία απλή αιτιολογημένη γνώμη. Οι υπηρεσίες καλούνται να απαντήσουν μέσα σε δύο μήνες.

Ακολουθεί επιστροφή των απαντήσεων στη νομαρχία, όπου κρατάει ένα αντίγραφο του φακέλου ο Νομάρχης και μαζί με την εισήγηση του τα διαβιβάζει στην Διεύθυνση Μεταλλείων του Υπουργείου Ανάπτυξης. Το μέγιστο χρονικό διάστημα της διαδικασίας είναι τρεις μήνες.

Ακολουθεί εισήγηση της Διεύθυνσης Μεταλλείων στον αρμόδιο Υπουργό. Απόφαση αρμόδιου Υπουργού ή μετά από δημοσίευση Φ.Ε.Κ. μεταβίβαση αρμοδιότητας σε αρμόδιους Νομάρχες για χορήγηση άδειας εκμετάλλευσης.

Αν εγκριθεί η χορήγηση άδειας εκμετάλλευσης εντός τεσσάρων μηνών από την κατάθεση του φακέλου στην Διεύθυνση Μεταλλείων, η έγκριση θα περιέχει όρους έρευνας και εκμετάλλευσης, γενικά μέτρα προστασίας των χαρακτηριστικών του φυσικού περιβάλλοντος και αποκατάστασης, διάρκεια ισχύος της εκμετάλλευσης, προθεσμία έναρξης εξόρυξης (ενός έτους από την έγκριση).

Επίσης θα πρέπει να γίνεται σύνταξη δελτίου δραστηριότητας σε κάθε ημερολογιακό έτος και να υποβάλλεται στην Επιθεώρηση Μεταλλείων, καθώς και δελτίο δραστηριότητας που να περιέχει ξεχωριστά για βιομηχανικά ορυκτά και λατομικά μάρμαρα (Αρ. 14) και να υποβάλλεται στη Γενική Διεύθυνση Μεταλλείων του Υπουργείου Ανάπτυξης.

Σε περίπτωση απόρριψης άδειας εκμετάλλευσης η οποία λαμβάνεται από τον Υπουργό σε συνεργασία με το Συμβούλιο Μεταλλείων, θα πρέπει να γίνει απορριπτική

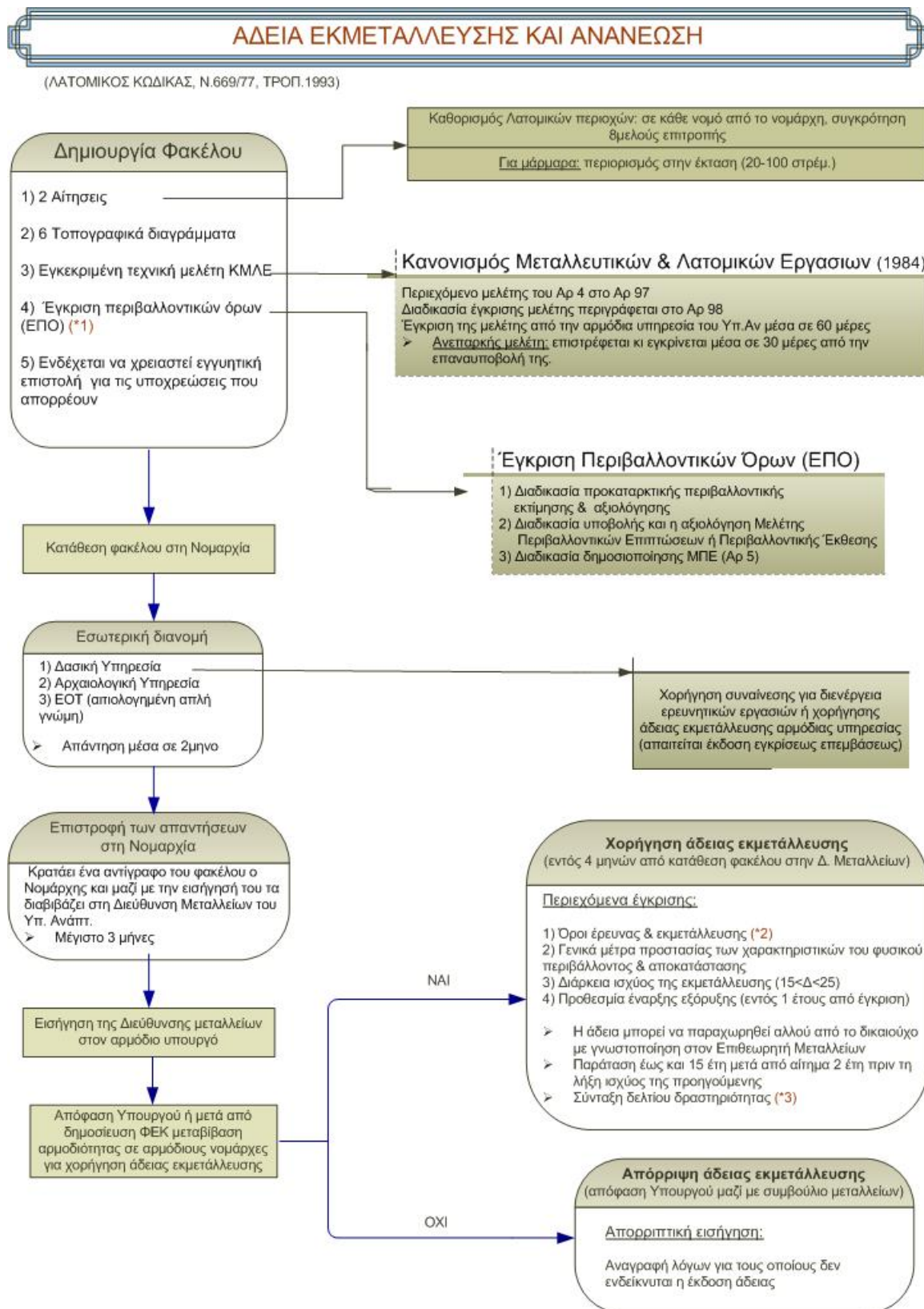
εισήγηση όπου θα αναγράφονται οι λόγοι για τους οποίους δεν ενδείκνυται η έκδοση αδειάς. Η παραπάνω διαδικασία περιγράφεται συνοπτικά και στο Διάγραμμα 2.3.

Οι εκμεταλλευτές των λατομείων αδρανών υλικών που λειτουργούν **εκτός λατομικών περιοχών** υποχρεούνται, εκ του νόμου, να καταθέσουν, πριν από την χορήγηση της άδειας εκμετάλλευσης, εγγυητική επιστολή εκπληρώσεως των υποχρεώσεών τους που απορρέουν από τις εγκεκριμένες μελέτες αποκαταστάσεως του περιβάλλοντος.

Σε περίπτωση μη συμμορφώσεως τους προς τις ως άνω υποχρεώσεις, ανεξαρτήτως των λοιπών κυρώσεων, η εγγυητική επιστολή καταπίπτει προς όφελος του Δημοσίου.

Σημαντικό είναι να αναφερθεί ότι στον συγκεκριμένο κανονισμό γίνονται σαφή τα πλαίσια για τη μελέτη, οργάνωση, λειτουργία και επίβλεψη των έργων καθώς επίσης διασαφηνίζονται τα προσόντα και η διαδικασία για την απόκτηση και ανάκληση αδειών για τις μεταλλευτικές και λατομικές εργασίες που απαιτούν ειδικευση.

Στον ΚΜΛΕ αναφέρονται ακόμη οι όροι και τα επιβαλλόμενα μέτρα για την ασφάλεια της ζωής και της υγείας των εργαζόμενων και των κάθε είδους μεταλλευτικών ή λατομικών έργων και εγκαταστάσεων, για την προστασία της επιφάνειας και του περιβάλλοντος χώρου. Επίσης αναφέρονται τα μέτρα για την εξασφάλιση των περίοικων διερχόμενων, των γύρω κτισμάτων, των οικισμών, των αρχαιολογικών χώρων που βρίσκονται κοντά και των τουριστικών χώρων. Συμπεριλαμβάνονται και μέτρα διασφάλισης φυσικού κάλους, χώρων και οδών, σιδηροδρομικών γραμμών, γραμμών μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας, δικτύων νερού και τηλεπικοινωνιών και λοιπών έργων δημόσιας.

Διάγραμμα 2.3 Διαδικασία χορήγησης και ανανέωσης άδειας εκμετάλλευσης λατομείων

Για τα ιδιωτικά και δημόσια λατομεία αδρανών υλικών επιβάλλεται ειδικό τέλος υπέρ Ο.Τ.Α. στην περιοχή των οποίων λειτουργεί το λατομείο το οποίο ανέρχεται σε πέντε τοις εκατό (5%) επί της τιμής πώλησης των λατομικών προϊόντων επί αυτοκινήτου στο χώρο του λατομείου.

2.3.4 Παραβάσεις

Επίσης στον ΚΜΛΕ προβλέπεται υποχρέωση κατάρτισης, σε κάθε έργο, ειδικών κανονισμών με πρόσθετα μέτρα ασφάλειας - προστασίας, που εγκρίνονται με απόφαση του Υπουργού Ενέργεια και Φυσικών Πόρων. Οι διατάξεις του πιο πάνω Κανονισμού, έχουν επίσης εφαρμογή και για κάθε εργασία σχετική με εκείνες που διέπονται από αυτόν (π.χ. γεωτρήσεις, επιφανείας ή υπόγειες εκσκαφές, εγκαταστάσεις επεξεργασίας ορυκτών πόρων), που γίνονται έξω από μεταλλευτικούς ή λατομικούς χώρους με ευθύνη των εποπτευόμενων από το ΥΕΦΠ, ΝΠΔΔ, ΝΠΙΔ και Οργανισμών.

Οι διατάξεις είναι υποχρεωτικές για όλους που προαναφέρθηκαν και απαιτείται η σχολαστική τήρησή τους. Η παράβαση των διατάξεων αυτών επισύρει κυρώσεις προβλεπόμενες από το Νόμο.

● Για παραβάσεις:

- Του Κανονισμού Μεταλλευτικών και Λατομικών Εργασιών.
- Των όρων της άδειας εκμετάλλευσης.
- Της έγκρισης Περιβαλλοντικών όρων ή της έγκρισης επέμβασης

επιβάλλονται από τον Επιθεωρητή Μεταλλείων χρηματικές ποινές από 1000-3000 ευρώ. Επίσης μπορεί να επιβληθεί προσωρινή, ολική ή μερική διακοπή των λατομικών εργασιών.

● Στην περίπτωση παράβασης των περιβαλλοντικών όρων επιβάλλονται τα πρόστιμα που προβλέπονται από τον ν.1650/86.

● Όποιος εκμεταλλεύεται ή εξορύσσει ή αποκομίζει αδρανή υλικά χωρίς να έχει αποκτήσει σχετικό δικαίωμα τιμωρείται:

- με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών
- με διοικητικές κυρώσεις του άρθρου 5 του ν. 5895/1933
- με πρόστιμο από 16.000 έως 160.000 ευρώ

● Σε περίπτωση υποτροπής:

- Σφραγίζονται οι μηχανολογικές εγκαταστάσεις του λατομείου.
- Διακόπτεται η παροχή ηλεκτρικού ρεύματος
- Εκποιοούνται τα παρανόμως παραχθέντα λατομικά προϊόντα

2.3.5 Ανάκληση της άδειας εκμετάλλευσης

Ανάκληση γίνεται όταν:

- Δημιουργούνται κίνδυνοι που δεν μπορούν να αποτραπούν με άλλο τρόπο, για την ασφάλεια κτισμάτων ή έργων κοινής ωφέλειας, καθώς και για την υγεία των εργαζομένων ή περιοίκων ή διερχομένων.
- Προκύψουν απαγορευτικοί της λατομείας λόγοι, οι οποίοι δεν υπήρχαν κατά το χρόνο χορήγησης της άδειας εκμετάλλευσης ή της συνομολόγησης της μίσθωσης ή για λόγους που αφορούν το δημόσιο συμφέρον.
- Υπάρξει παράβαση των όρων της άδειας εκμετάλλευσης ή της μίσθωσης ή της έγκρισης περιβαλλοντικών όρων
- Ανακληθεί οριστικά η έγκριση επέμβασης στη δασική έκταση.

2.4 Άδεια εγκατάστασης και λειτουργίας μηχανημάτων

Για την εγκατάσταση και λειτουργία εντός του χώρου του λατομείου μηχανημάτων κατεργασίας λατομικών ορυκτών καθώς και την κατασκευή των απαιτούμενων για την εγκατάσταση αυτή τεχνικών έργων απαιτείται άδεια, η οποία χορηγείται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 158,159,160,161 και 162 του ν.δ.210/1973 "περί Μεταλλευτικού Κώδικος" και του Κανονισμού Μεταλλευτικών και Λατομικών Εργασιών (ΚΜΛΕ).

Η άδεια αυτή χορηγείται από τις αρμόδιες κατά τόπο Επιθεωρήσεις Μεταλλείων. Η διάρκεια της άδειας λειτουργίας ορίζεται ίση με τη διάρκεια ισχύος της σύμβασης μίσθωσης ή της άδειας εκμετάλλευσης, κατά περίπτωση και έχει τη δυνατότητα να παραταθεί αρμοδίως, μετά την παύση της εκμετάλλευσης, μόνο για το χρονικό διάστημα που είναι απαραίτητο για την επεξεργασία τυχόν υφισταμένων υλικών που έχουν

Κεφάλαιο 2^ο: Διαδικασίες αδειοδότησης

εξορυχθεί κατά τη διάρκεια της νομίμου λειτουργίας του λατομείου. Η διάρκεια αυτή δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες.

Η άδεια εγκατάστασης και λειτουργίας δεν απαιτείται για κινητά- μεταθετά μηχανήματα εξόρυξης, φόρτωσης, μεταφοράς, φωτισμού και επί τόπου παρασκευής εκρηκτικών υλών. Δεν απαιτείται επίσης και για τα κινητά-μεταθετά μηχανήματα επεξεργασίας των λατομικών ορυκτών, εφόσον δεν παραμένουν στην ίδια θέση περισσότερο από έξι (6) μήνες. Ωστόσο τα μηχανήματα αυτά θα πρέπει να είναι εφοδιασμένα με πιστοποιητικό καταλληλότητας και εγκεκριμένο ειδικό Κανονισμό Ασφαλείας.

Σε περίπτωση που κρίνεται απαραίτητη η ανέγερση κτισμάτων, που εξυπηρετούν την εκμετάλλευση εντός των λατομείων, με εξαίρεση τις αποθήκες εκρηκτικών υλών και καψυλίων, των οποίων η κατασκευή αποτελεί υποχρέωση του εκμεταλλευτή βάσει των διατάξεων του ΚΜΛΕ, χορηγείται σχετική άδεια από τις αρμόδιες υπηρεσίες πολεοδομίας, μετά από γνώμη του Υπουργείου Ανάπτυξης. Όσο για τις λατομικές εργασίες που θα πραγματοποιούνται στο χώρο υπάρχει υπουργική απόφαση 11-5η/Φ/17402/1984 «Κανονισμός Μεταλλευτικών και Λατομικών Εργασιών – ΚΜΛΕ» (ΦΕΚ Β' 931/1984) για τον οποίο δίνονται παρακάτω διευκρινήσεις.

Κεφάλαιο 3 : Περιβαλλοντική νομοθεσία

3.1 Εκτίμηση Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΕΠΕ)

Ένα διεθνώς αναγνωρισμένο θεσμικό πλαίσιο που εφαρμόζεται σε όλες τις αναπτυσσόμενες χώρες για την πρόληψη των επιπτώσεων στο περιβάλλον αποτελεί η Εκτίμηση Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΕΠΕ). Στόχος είναι η αναζήτηση και η εφαρμογή τεχνολογικών και άλλων μεθόδων για την άρση των δυσμενών συνεπειών που προκαλούνται στο περιβάλλον από την οικονομική ανάπτυξη και τις επεμβάσεις που αυτή συνεπάγεται.

Τα κράτη και οι διακρατικοί οργανισμοί έχουν σήμερα στη διάθεσή τους μία πληθώρα δυνατοτήτων για την άρση των περιβαλλοντικών συνεπειών της ανάπτυξης. Η άσκηση περιβαλλοντικής πολιτικής περιλαμβάνει:

- Επέκταση και εφαρμογή των γνώσεων, μέσω της επιστημονικής έρευνας και της περιβαλλοντικής τεχνολογίας.
- Ιδεολογική παρέμβαση, με προώθηση της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, της ενημέρωσης, της ευαισθητοποίησης της κοινής γνώμης και της συμμετοχής των πολιτών.
- Θεσμοθέτηση της προστασίας του περιβάλλοντος, με θέσπιση των αναγκαίων νόμων, κανόνων και ρυθμίσεων.
- Δημιουργία ικανής διοίκησης και κατάλληλων ελεγκτικών και κατασταλτικών μηχανισμών για την αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών κινδύνων.
- Χρήση οικονομικών εργαλείων για την προστασία του περιβάλλοντος και εναρμόνιση της περιβαλλοντικής με τις υπόλοιπες τομεακές πολιτικές, όπως η βιομηχανική, η γεωργική, η τουριστική κ.λπ.

Η σύγχρονη περιβαλλοντική πολιτική που ασκείται στις περισσότερες προηγμένες χώρες και ιδιαίτερα στην Ευρωπαϊκή Ένωση βασίζεται κατ' αρχήν στα ανθρώπινα δικαιώματα και στη δημοκρατική αρχή της πλειοψηφίας, καθώς και στις ακόλουθες κλασσικές περιβαλλοντικές αρχές:

- Επιδίωξη υψηλού επιπέδου προστασίας.
- Πρόληψη των βλαβών του περιβάλλοντος.

- Χρέωση στον ρυπαίνοντα του κόστους της ρύπανσης (Ο ρυπαίνων πληρώνει).

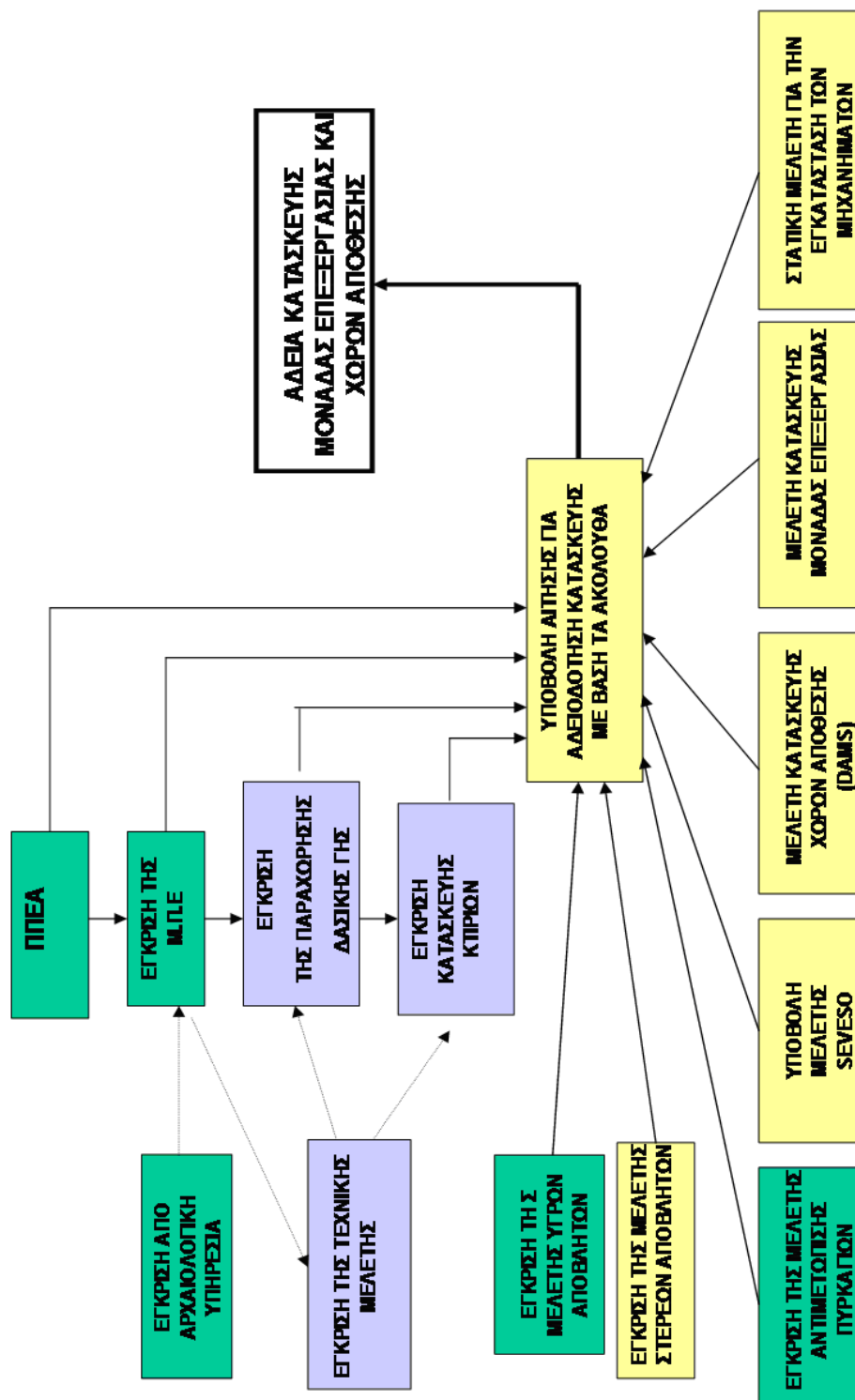
Η αρχή της πρόληψης, έχει συμπληρωθεί τα τελευταία χρόνια με την αρχή της προφύλαξης, η οποία είχε εισαχθεί ως πρόσθετος στόχος στο 5ο ευρωπαϊκό πρόγραμμα δράσης για το περιβάλλον, στη δεκαετία του '90. Σύμφωνα με την πρώτη, επιβάλλονται προστατευτικά μέτρα, όταν αποδεδειγμένα αναμένονται αρνητικές επιπτώσεις. Στις περιπτώσεις που υπάρχει διχογνωμία εφαρμόζονται επανορθωτικά μέτρα, αν και όταν εκδηλωθούν οι επιπτώσεις. Σύμφωνα με τη δεύτερη, τα προληπτικά μέτρα επιβάλλονται, ακόμα και όταν δεν υπάρχει επιστημονική βεβαιότητα για τις αναμενόμενες περιβαλλοντικές επιπτώσεις, εφόσον αυτές κινδυνεύουν να είναι σοβαρές και μη αναστρέψιμες. Πρόκειται για ενδυνάμωση της περιβαλλοντικής προστασίας, η οποία έχει ήδη αρχίσει να εφαρμόζεται σε ζητήματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η ΕΠΕ αποτελεί έναν από τους καταλληλότερους τρόπους για την εφαρμογή προληπτικών μέτρων, ώστε να αποφεύγονται οι αρνητικές συνέπειες της ανάπτυξης και να διατηρούνται οι φυσικοί πόροι για τις ανάγκες των μελλοντικών γενεών. Επομένως, είναι αποτελεσματικό εργαλείο για την άσκηση περιβαλλοντικής πολιτικής και μάλιστα για την προώθηση της αειφόρου ανάπτυξης. Η ΕΠΕ μπορεί να θεωρηθεί ως μια ειδική περιβαλλοντική τεχνολογία, με διεπιστημονικές προσεγγίσεις και με ισχυρή εξάρτηση από την κοινωνική κατάσταση. Η διαδικασία μιας ΕΠΕ έχει διαστάσεις θεσμικές, τεχνολογικές και οικονομικές, ενώ δεν απουσιάζουν και ιδεολογικές συνιστώσες (Χατζημπίρος 2003).

3.2 Έγκριση Περιβαλλοντικών Όρων (ΕΠΟ)

Κατόπιν αλλαγών της κείμενης περιβαλλοντικής νομοθεσίας αλλάζει η κατάσταση δραστηριοτήτων και έργων και η ακολουθούμενη διαδικασία έγκρισης περιβαλλοντικών όρων για αυτά. Η νέα διαδικασία και κατάταξη καθορίζονται από τις κάτωθι αποφάσεις ή νόμους:

1. Υ.Α. 11014/703/Φ104 (ΦΕΚ332/Β/03): Διαδικασία Προκαταρκτικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης και Αξιολόγησης (Π.Π.Ε.Α.) και Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν. 1650/1986 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 του Ν.3010/2002 «Εναρμόνιση του Ν.1650/1986 με τις οδηγίες 97/11/ΕΕ και 96/61/ΕΕ και άλλες διατάξεις» (Α' 91) (Διάγραμμα 3.1)

Διάγραμμα 3.1 Απαιτούμενες άδειες για την έγκριση άδειας εγκατάστασης και λειτουργίας εξοπλισμού

2. Υ.Α.. 15393/2332 (ΦΕΚ1022/Β/02): Καταγραφή δημοσίων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες σύμφωνα με το άρθρο 3 του ν. 1650/1986 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 του Ν.3010/200 «Εναρμόνιση του Ν 1650/1986 με τις οδηγίες 97/11/ΕΕ και 96/61/ΕΕ και άλλες διατάξεις» (Α' 91).
3. Ν.3010/2002 (ΦΕΚ91/Α/02): Εναρμόνιση του Ν.1650/1986 με τις οδηγίες 97/11Ε.Ε. και 96/61Ε.Ε., διαδικασία οριοθέτησης και ρυθμίσεις για τα υδατορέματα και άλλες διατάξεις (Α' 91).
4. Ν.1650/1986 (ΦΕΚ160/Α/86): Για την προστασία του περιβάλλοντος
5. Αριθ.69269/5387 (ΦΕΚ678/Β/90): Κατάταξη έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες, περιεχόμενο Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ), καθορισμός περιεχομένου Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών (ΕΠΜ) και λοιπές συναφείς διατάξεις, σύμφωνα με το Ν.1650/1986.

Σύμφωνα με τα παραπάνω, ο Νομάρχης είναι αρμόδιος για έγκριση Περιβαλλοντικών Όρων (ΠΟ) των έργων ή δραστηριοτήτων που κατατάσσονται στην Β κατηγορία/4η υποκατηγορία του σχετικού 2. Κατά περίπτωση μπορεί να εγκρίνει ΠΟ για έργα και δραστηριότητες της Β κατηγορίας/3ης_υποκατηγορίας κατόπιν αποφάσεως του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας Αττικής και αφού προηγουμένως έχει ακολουθηθεί η διαδικασία αξιολόγησης που προβλέπεται από το άρθρο 8 της σχετικής 1. Για την Έγκριση (ΠΟ) απαιτείται η υποβολή φακέλου Περιβαλλοντικής Έκθεσης (ΠΕ). Η ΠΕ εκπονείται με βάση τον πίνακα 3 του άρθρου 16 της σχετικής 5 (Διάγραμμα 3.2).

Κεφάλαιο 3^ο: Περιβαλλοντική νομοθεσία

(*1): Διαδικασία προέγκρισης χωροθέτησης και Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΚΥΑ, Αρ. 9):

- Κατάταξη δραστηριοτήτων σε κατηγορίες
- Περιεχόμενο ΜΠΕ ανάλογα με την κατηγορία δραστηριότητας (Αρ. 16, πίνακες 1-4)
- Περιεχόμενο Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών

(*2): Ερευνητικές εργασίες

- Διεξάγονται άνευ άδειας εκμετάλλευσης με συναίνεση ιδιοκτήτη, ενώ για δημόσια έκταση απαιτείται συναίνεση Νομάρχη
- Γνωστοποίηση στον Έφορο αρχαιοτήτων και στον Επιθεωρητή Μεταλλείων (δύναται να απαγορευτεί η διεξαγωγή)
- Διάρκεια ≤ 1 έτος
- Παράταση ≤ 1 έτος
- Άδεια διενέργειας ερευνητικών εργασιών (Αρ. 25)

(*3): Σε κάθε ημερολογιακό έτος υποβάλλεται έως 30/04 του επόμενου έτους στην Επιθεώρηση Μεταλλείων και τη Γενική Διεύθυνση Μεταλλείων του Υπ. Ανάπτυξης δελτία δραστηριότητας που να περιέχει ξεχωριστά για βιομηχανικά ορυκτά και λατομικά μάρμαρα (Αρ. 14):

- Α) Στοιχεία λατομείου
- Β) Στοιχεία διενεργούντος την εκμετάλλευση
- Γ) Απασχολούμενο προσωπικό
- Δ) Καταναλωθείσα ενέργεια
- Ε) Εκρηκτικές ύλες
- Στ) Γεωλογικά / τεχνολογικά δεδομένα
- Ζ) Παραγωγή και διοίκηση εξορυσσόμενων
- Η) Επενδύσεις σε κτιριακό / μηχανολογικό εξοπλισμό

Διάγραμμα 3.2 Διαδικασία προέγκρισης χωροθέτησης και Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων

Βασικό στοιχείο της ΠΟ αποτελεί η ακριβής κατάταξη του έργου ή δραστηριότητας με βάση τους Πίνακες του Παραρτήματος 1 του σχετικού 2, (δηλαδή ΠΙΝΑΚΑΣ (ή ΟΜΑΔΑ), Α/Α, Κωδικός ΕΣΥΕ (όπου αναφέρεται), Κατηγορία, Υποκατηγορία και εκπλήρωση του κριτηρίου κατάταξης) ώστε να μπορεί να εξετάζεται άμεσα η αρμοδιότητα της αντίστοιχης υπηρεσίας . Ο φάκελος κατατίθεται στις υπηρεσίες που είναι αρμόδιες για την έγκριση Π.Ο., είτε πρόκειται για νέα έργα ή δραστηριότητες είτε για εκσυγχρονισμό ή ανανέωση υφισταμένων.

Οι ενέργειες που ακολουθούν την υποβολή του φακέλου ΠΕ καθώς και οι σχετικές προθεσμίες που προβλέπονται από το άρθρο 10 της σχετικής 1, φαίνονται παρακάτω:

- 1) Έλεγχος για την πληρότητα του φακέλου

- 2) Διαβίβαση σε συναρμόδιες νομαρχιακές υπηρεσίες ή γνωμοδοτικές αρχές. Προθεσμία εντός 10 ημερών από την ολοκλήρωση του (1).
- 3) Διαβίβαση γνωμοδότησης από τις ανωτέρω υπηρεσίες προς την υπηρεσία. Προθεσμία εντός 15 ημερών από την παραλαβή του φακέλου από τις γνωμοδοτούσες υπηρεσίες .
- 4) Έκδοση Απόφασης Έγκρισης ή μη (ΠΟ) από τον Νομάρχη. Προθεσμία εντός 15 ημερών από την παραλαβή της γνωμοδότησης ή τη λήξη της προθεσμίας του (3).
- 5) Διαβίβαση αντιγράφου Έγκρισης (ΠΟ) στο Νομαρχιακό συμβούλιο για δημοσιοποίηση, και στην κεντρική υπηρεσία περιβάλλοντος του ΥΠΕΧΩΔΕ. Σημειώσεις: * Η κατάταξη σε υποκατηγορία, με βάση την σχετική 2, σε πολλές περιπτώσεις καθορίζεται από την εκπλήρωση κάποιου συγκεκριμένου κριτηρίου (πχ, «συνολική εγκατεστημένη ισχύς κάτω των 50kW»)

3.3 Ο Θεσμός της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων

Ο θεσμός της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) προέκυψε από το γεγονός ότι οι ανθρώπινες δραστηριότητες κατά κανόνα συνεπάγονται την χρησιμοποίηση διαθέσιμων πόρων, ενώ είναι ενδεχόμενο να έχουν και δυσμενείς επιπτώσεις στο φυσικό ή ανθρωπογενές περιβάλλον. Επίσης αναμφισβήτητο είναι ότι η προστασία του περιβάλλοντος αποσκοπεί στην εξασφάλιση μιας καλύτερης ποιότητας ζωής.

Είναι κατά συνέπεια απαραίτητο πριν από την υλοποίηση ενός έργου εκτός της σκοπιμότητάς του, να διερευνηθούν πλήρως οι περιβαλλοντικές του επιπτώσεις, λαμβάνοντας υπόψη την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, την βέλτιστη ένταξη του έργου στο ανθρωπογενές περιβάλλον και την δυνατότητα μελλοντικής ανάπτυξης με βάση τους διαθέσιμους πόρους ικανοποιώντας την αρχή της αειφόρου ανάπτυξης. Στην επίτευξη των παραπάνω στόχων συμβάλλει αποφασιστικά ο θεσμός των ΜΠΕ (Μπολιεράκη, 2002).

3.3.1 Σύντομη Ιστορική Επισκόπηση του Θεσμού των ΜΠΕ

Ο προβληματισμός για την μελέτη και την αντιμετώπιση των επιπτώσεων στο περιβάλλον από τα έργα και τις δραστηριότητες του ανθρώπου σε διεθνές επίπεδο

εμφανίζεται το δεύτερο μισό της δεκαετίας του '60 στις Η.Π.Α., αποτέλεσμα του οποίου ήταν η έκδοση Νόμου την 1/1/1970, ο οποίος απαιτούσε την σύνταξη μελετών που να αναλύουν τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις των ανθρώπινων δραστηριοτήτων.

Την επόμενη δεκαετία ακολούθησε η Ευρωπαϊκή Κοινότητα με την έκδοση σχετικών Οδηγιών καταρχήν το 1985 και αργότερα το 1997, οι οποίες σταδιακά ενσωματώθηκαν στις Εθνικές Νομοθεσίες.

Στην Ελλάδα οι αρχές εκτίμησης και αντιμετώπισης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων περιέχονται ήδη από το 1977 στους νόμους που ψηφίσθηκαν από αυτή και αφορούσαν την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος (Ν. 743/1977 ΦΕΚ 319/Α/77), τις οικιστικές περιοχές (Ν.947/1979 ΦΕΚ 169/Α/79), την προστασία των Δασών (Ν. 998/1979 ΦΕΚ 289/Α/79). Ειδικότερα ο νόμος για την προστασία των Δασών, το 1979 θέσπισε την υποχρέωση εκπόνησης ΜΠΕ για Λατομικές και Τουριστικές δραστηριότητες σε εκτάσεις που χαρακτηρίζονται ως Δάση ή Δασικές περιοχές.

Ακολούθησε το 1981 το Π.Δ. 1180/81 το οποίο θέσπισε την υποχρέωση εκπόνησης περιβαλλοντικών μελετών για τις βιομηχανικές δραστηριότητες.

Το 1986 με την ψήφιση του Ν. 1650/1986 για την προστασία του περιβάλλοντος διαμορφώθηκαν τα βασικά σημεία του σημερινού νομικού πλαισίου στο οποίο στηρίζεται η εκπόνηση των περιβαλλοντικών μελετών. Το πλαίσιο αυτό συμπληρώθηκε με κανονιστικές πράξεις που εκδόθηκαν μετά το 1990, όπως η γνωστή ΚΥΑ 69269/90, οι οποίες ρύθμισαν διαδικασίες για την εκπόνηση, τον έλεγχο, την έγκριση, καθώς και τις τεχνικές προδιαγραφές του περιεχομένου των ΜΠΕ.

Στη συνέχεια η ψήφιση του Ν. 2204/1994 από το Ελληνικό Κοινοβούλιο που αφορά στην κύρωση της Σύμβασης για την βιολογική ποικιλότητα και η έκδοση των οδηγιών 96/61/Ε.Κ. σχετικής με την ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχο της ρύπανσης και 97/11/Ε.Κ. σχετικής με την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων δημόσιων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον, οδήγησαν στην ψήφιση του Ν. 3010/2002 ο οποίος εναρμονίζει τον παλαιότερο νόμο 1650/86 με τις σύγχρονες οδηγίες 97/11 και 96/61 της Ε.Ε.

Συνοπτικά πρέπει να πούμε ότι σήμερα η Εθνική μας νομοθεσία στον τομέα του περιβάλλοντος, απορρέει από τις κατευθύνσεις και τις οδηγίες της Ε.Ε. στον τομέα αυτό και είναι εκτατική, δυναμικά εξελισσόμενη, θετικά καταλυτική για την προστασία του περιβάλλοντος που αποτελεί πια παγκόσμια πολιτική και στρατηγική ανάπτυξης (Μπολιεράκη, 2002).

3.3.2 Ειδικά Χαρακτηριστικά των ΜΠΕ

Στόχος της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων είναι η περιβαλλοντική αδειοδότηση του έργου ή της δραστηριότητας στην οποία αναφέρεται. Η αδειοδότηση αυτή είναι μία διοικητική πράξη με μορφή Απόφασης (Νομάρχη ή Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας ή Συναρμόδιων Υπουργών) ανάλογα με την κατηγορία του έργου στην οποία αναγράφονται οι όροι και οι προϋποθέσεις για την κατασκευή και λειτουργία του. Η Απόφαση αυτή είναι στοιχείο ωριμότητας του έργου, απαραίτητο για την χρηματοδότησή του από προγράμματα της Ε.Ε., καθώς και για την έκδοση Οικοδομικής Άδειας.

Η περιβαλλοντική αυτή αδειοδότηση προκύπτει με ειδική διαδικασία καθορισμένη και διασφαλισμένη από την νομοθεσία, η οποία προβλέπει διαβουλεύσεις μεταξύ Υπηρεσιακών Αρχών - Αιρετών εκπροσώπων και του ευρύτερου κοινού. Τελικό λόγο έχουν οι κατά περίπτωση αρμόδιες Υπηρεσιακές Αρχές, οι οποίες αφού λάβουν υπόψη τις απόψεις των ενδιαφερόμενων μερών, διατυπώνουν ατομική πράξη που είναι η Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων. Αξιοσημείωτο είναι ότι η διαδικασία της δημόσιας διαβούλευσης που είναι θεσμικά κατοχυρωμένη, στην διαδικασία έγκρισης των Μελετών αυτών, καθιστά την Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων εργαλείο άσκησης Περιβαλλοντικής Πολιτικής (Μπολιεράκη, 2002).

Ο χρόνος είναι βασικό στοιχείο στην περιβαλλοντική αδειοδότηση, δεδομένου ότι αυτή έχει συγκεκριμένη χρονική ισχύ με δυνατότητα ανανέωσης. Η διαδικασία της ανανέωσης συνδέεται άμεσα με την παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας των μέτρων που έχουν ληφθεί και δίδει την δυνατότητα διεξαγωγής σχετικών συμπερασμάτων.

Ο έλεγχος της τήρησης των περιβαλλοντικών όρων είναι ένα σημαντικό σημείο στο θεσμό, γίνεται όμως μερικώς και έχει σημαντικές ελλείψεις.

Σύμφωνα με τον Νόμο, η ευθύνη παρακολούθησης της τήρησης των Περιβαλλοντικών Όρων που τίθενται από τις Υπηρεσίες περιβάλλοντος, ανήκει στις Υπηρεσίες περιβάλλοντος του ΥΠΕΧΩΔΕ σε κεντρικό, περιφερειακό και νομαρχιακό επίπεδο και στις αρμόδιες Υπηρεσίες του συναρμόδιου Υπουργείου που έχει την ευθύνη υλοποίησης του έργου ή που το αδειοδοτεί στα Κλιμάκια Ελέγχου Ποιότητας Περιβάλλοντος. Χαρακτηριστικό είναι ότι οι περιβαλλοντικοί έλεγχοι είναι ανεπαρκείς διότι, όλες οι παραπάνω Υπηρεσίες έχουν ένα διαφορετικό ογκώδες κύριο αντικείμενο.

Κεφάλαιο 3^ο: Περιβαλλοντική νομοθεσία

Η έκδοση περιβαλλοντικών όρων και ο έλεγχος τήρησής τους γίνεται από τις ίδιες Υπηρεσίες, οι οποίες έχουν ανεπαρκή στελέχωση.

Σύμφωνα με τον πρόσφατο Ν. 2947/2001 (ΦΕΚ 22/Α/9.10.2001) και κατ' επιταγή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συστήνεται Ειδική Υπηρεσία Επιθεωρητών Περιβάλλοντος (Ε.Υ.Ε.Π.), αρμόδια για τον έλεγχο τήρησης περιβαλλοντικών όρων. Η σύσταση της Ε.Υ.Ε.Π. έρχεται να καλύψει ένα σημαντικό κενό στον έλεγχο της τήρησης περιβαλλοντικών όρων, που μέχρι τώρα είναι ιδιαίτερα περιορισμένος και γίνεται μόνο μετά από καταγγελίες.

Στη συνέχεια παρατίθενται τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για τις Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Διάγραμμα 3.3):

- Αίτηση
- Ερωτηματολόγιο της 69269/90 (4 αντίτυπα) και σε ηλεκτρονική μορφή
- Γνωμοδοτήσεις από συναρμόδιες Νομαρχιακές υπηρεσίες ή φορείς και εφορείες αρχαιοτήτων και αν κριθεί αναγκαίο, από περιφερειακές υπηρεσίες
- Κατόψεις με τα μηχανήματα και πίνακα με τα μηχανήματα και την ισχύ τους (4 αντίτυπα)
- Τοπογραφικό διάγραμμα με απόσπασμα οικισμού ή ΓΠΣ ή απόσπασμα της 16 ΕΣΧΠ (4 αντίτυπα)
- Διάγραμμα κάλυψης (εφόσον πρόκειται να ανεγερθούν νέες κτιριακές εγκαταστάσεις) (4 αντίτυπα)
- Τεχνική έκθεση (4 αντίτυπα)
- Υπεύθυνη δήλωση του μελετητή ότι δεν έχει κώλυμα υπογραφής της μελέτης ΠΠΕΑ (Προκαταρκτική Περιβαλλοντική Εκτίμηση και Αξιολόγηση) μόνο για τα έργα Β3
- Εγκεκριμένη μελέτη διάθεσης λυμάτων από Δ/ση υγείας, σε περίπτωση που παράγονται υγρά λύματα από την παραγωγική διαδικασία
- Κυκλοφοριακή σύνδεση σε περίπτωση που ο δρόμος είναι εθνικός ή επαρχιακός, ή σε κάθε δρόμο σε περίπτωση βενζινάδικου
- Βεβαίωση δήμου ή ΕΤΒΑ ότι δεν έχει αντίρρηση για την εγκατάσταση και λειτουργία της μονάδας
- Βεβαίωση χρήσεων γης για μονάδες εντός εγκεκριμένων ΓΠΣ
- Στοιχεία νομιμότητας υφιστάμενων κτιρίων (φύλλο οικοδομικής άδειας, σχέδια κάτοψης και διάγραμμα κάλυψης)
- Προηγούμενη άδεια λειτουργίας (σε περίπτωση λειτουργούσας μονάδας)

Κεφάλαιο 3^ο: Περιβαλλοντική νομοθεσία

- Παλιά έγκριση περιβαλλοντικών όρων (σε περίπτωση ανανέωσης)

Όσον αφορά στις γνωμοδοτήσεις, απαιτούνται:

- Γνωμοδότηση από την Δ/ση δασών σε περίπτωση μονάδων εκτός οικισμών και εκτός ΓΠΣ.
- Γνωμοδότηση από την Εφορεία Νεωτέρων και Βυζαντινών αρχαιοτήτων, αν η μονάδα θεωρηθεί ότι μπορεί να επηρεάσει κάποιο από τα προστατευόμενα μνημεία, πίνακας των οποίων βρίσκεται στη διεύθυνση περιβάλλοντος.

ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ (ΜΠΕ)

Ορισμός

Η εμπειριστατωμένη και τεκμηριωμένη επιστημονική εργασία και έρευνα που αποσκοπεί στην εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημόσιων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον, ώστε στο πλαίσιο της ισόρροπης ανάπτυξης του εθνικού χώρου να καταστεί ευχερής και αποτελεσματική η προσπάθεια για την αποτροπή της ρύπανσης και της υποβάθμισης του περιβάλλοντος με την αξιολόγηση των άμεσων και έμμεσων επιπτώσεων των έργων και δραστηριοτήτων. Πηγή :Ν. 1650/1986 και ΚΥΑ 69269/5387/90

Δικαιολογητικά που απαιτούνται για τις Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων

1. Αίτηση
2. Ερωτηματολόγιο της 69269/90 (4 αντίτυπα) και σε ηλεκτρονική μορφή
3. Γνωμοδοτήσεις από συναρμόδιες Νομαρχιακές υπηρεσίες ή φορείς και εφορείες αρχαιοτήτων και αν κριθεί αναγκαίο, από περιφερειακές υπηρεσίες
4. Κατόψεις με τα μηχανήματα και πίνακα με τα μηχανήματα και την ισχύ τους (4 αντίτυπα)
5. Τοπογραφικό διάγραμμα με απόσπασμα οικισμού ή ΓΠΣ (Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο) ή απόσπασμα της 16 ΕΣΧΠ (Εθνικό Συμβούλιο Χωροταξίας Περιβάλλοντος) (4 αντίτυπα)
6. Διάγραμμα κάλυψης (εφόσον πρόκειται να ανεγερθούν νέες κτιριακές εγκαταστάσεις) (4 αντίτυπα)
7. Τεχνική έκθεση (4 αντίτυπα)
8. Υπεύθυνη δήλωση του μελετητή ότι δεν έχει κώλυμα υπογραφής της μελέτης
9. ΠΠΕΑ (Προκαταρκτική Περιβαλλοντική Εκτίμηση και Αξιολόγηση) μόνο για τα έργα Β3
10. Εγκεκριμένη μελέτη διάθεσης λυμάτων από Δ/ση υγείας, σε περίπτωση που παράγονται υγρά λύματα από την παραγωγική διαδικασία
11. Κυκλοφοριακή σύνδεση σε περίπτωση που ο δρόμος είναι εθνικός ή επαρχιακός, ή σε κάθε δρόμο σε περίπτωση βενζινάδικου
12. Βεβαίωση δήμου ή ΕΤΒΑ (Εθνική Τράπεζα Βιομηχανικής Ανάπτυξης) ότι δεν έχει αντίρρηση για την εγκατάσταση και λειτουργία της μονάδας
13. Βεβαίωση χρήσεων γης για μονάδες εντός εγκεκριμένων ΓΠΣ
14. Στοιχεία νομιμότητας υφιστάμενων κτιρίων (φύλλο οικοδομικής άδειας, σχέδια κάτοψης και διάγραμμα κάλυψης)
15. Προηγούμενη άδεια λειτουργίας (σε περίπτωση λειτουργούσας μονάδας)
16. Παλιά έγκριση περιβαλλοντικών όρων (σε περίπτωση ανανέωσης)

Περιεχόμενο Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων

Η μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων περιλαμβάνει τουλάχιστον:

- α) Περιγραφή του έργου ή της δραστηριότητας με πληροφορίες για το χώρο εγκατάστασης, το σχεδιασμό και το μέγεθός του.
 - β) Περιγραφή των στοιχείων του περιβάλλοντος που ενδέχεται να θιγούν σημαντικά από το προτεινόμενο έργο ή τη δραστηριότητα.
 - γ) Εντοπισμό και αξιολόγηση των βασικών επιπτώσεων στο περιβάλλον.
 - δ) Περιγραφή των μέτρων για την πρόληψη, μείωση ή αποκατάσταση των αρνητικών επιπτώσεων στο περιβάλλον.
 - ε) Σύνοψη των κύριων εναλλακτικών λύσεων και υπόδειξη των κύριων λόγων της επιλογής της προτεινόμενης λύσης.
 - στ) Μη τεχνική περίληψη του συνόλου της μελέτης.
 - ζ) Σύνοψη αναφορά των ενδεχομένων δυσκολιών που προέκυψαν κατά την εκπόνηση της μελέτης.
- Οι προδιαγραφές και το ειδικότερο περιεχόμενο της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, καθορίζονται με τις Υπουργικές Αποφάσεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 10β του προηγούμενου άρθρου.

Δημοσιότητα μελετών περιβαλλοντικών επιπτώσεων

1. Η αρμόδια αρχή πριν τη χορήγηση της έγκρισης περιβαλλοντικών όρων ξεκινά τη διαδικασία δημοσιοποίησης με τη διαβίβαση στο οικείο Νομαρχιακό Συμβούλιο φακέλου με τη ΜΠΕ και τα απαιτούμενα συνοδευτικά της στοιχεία καθώς και τη γνωμοδότηση της Διοίκησης για την προκαταρκτική περιβαλλοντική εκτίμηση και αξιολόγηση επί της Προμελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Π.Π.Ε.) που υποβλήθηκε, όπου απαιτείται.
Το Νομαρχιακό Συμβούλιο πριν γνωμοδοτήσει επί του περιεχομένου του φακέλου της ΜΠΕ, υποχρεούται να θέτει στη διάθεση του κοινού και των φορέων εκπροσώπησης του το φάκελο για να εκφράσουν τη γνώμη τους.
Η διαδικασία και ο τρόπος ενημέρωσης και συμμετοχής του κοινού καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.
2. Οι αποφάσεις που αφορούν στην έγκριση περιβαλλοντικών όρων, για έργα πρώτης και δεύτερης κατηγορίας, καθώς και οι γνωμοδοτήσεις της Διοίκησης για την προκαταρκτική περιβαλλοντική εκτίμηση και αξιολόγηση επί των υποβαλλόμενων Π.Π.Ε., διαβιβάζονται στο οικείο ή στα οικεία νομαρχιακά συμβούλια προκειμένου να λάβουν γνώση και να ενημερώσουν τους πολίτες και τους φορείς εκπροσώπησης τους. Η διαδικασία ενημέρωσης των πολιτών καθορίζεται με την απόφαση της προηγούμενης παραγράφου".

Διάγραμμα 3.3: Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων

Κεφάλαιο 4: Κωδικοποίηση λατομικής / μεταλλευτικής και περιβαλλοντικής νομοθεσίας

Στον Πίνακα 4.1 παρουσιάζεται λεπτομερής αναφορά των νόμων που αφορούν τη λατομική / μεταλλευτική και περιβαλλοντική νομοθεσία. Τα νομοθετήματα είναι ταξινομημένα με χρονολογική σειρά και ξεκινά από το 1932 και καταλήγει το 2005. Στη πρώτη στήλη αναγράφεται η κατηγορία κάθε νομοθετικής ρύθμισης, στις επόμενες δύο φαίνεται ο αριθμός του νόμου και η χρονολογία, και έπεται η περιγραφή.

Πίνακας 4.1: Νομοθεσία σχετική με λατομική / μεταλλευτική και περιβαλλοντική νομοθεσία

Κατηγορία	Αριθμός Νόμου	Χρονολογία	Περιγραφή
ΝΔ	5443	1932	Περί χορηγήσεως αδείας δια παλαιοντολογικής ανασκαφάς εν Χώρα
ΝΟΜΟΣ	5343	1932	Περί απαγόρευσης άνευ αδείας διενέργειας παλαιοντολογικών ανασκαφών εν τη χώρα
ΝΟΜΟΣ	1469	1950	Περί ειδικής προστασίας οικοδομημάτων και έργων τέχνης μεταγενέστερων του 1830
ΝΟΜΟΣ	5895	1933	Περί κυρώσεων για παράνομη εκμετάλλευση
ΝΔ	4029	1959	Περί Αργούντων Μεταλλείων
ΝΟΜΟΣ	4458	1965	ΦΕΚ 33 Περί έγκρισης περιβαλλοντικών όρων
ΝΔ	86	1969	ΦΕΚ 7 Δασικός Κώδιξ χαρακτηρισμού Εθνικών δρυμών, διατηρητέων μνημείων φύσης, αισθητικών δασών
ΝΔ	433	1970	Περί εκμεταλλεύσεως λατομείων μαρμάρων
ΝΔ	1006	1971	Περί τροποποίησης και συμπληρώσεως του ΝΔ 433/1970
ΝΔ	996	1971	Δασικός Κώδιξ
ΝΔ	210	1973	Περί μεταλλευτικού κώδικα
ΥΑ	846	1973	Εκπόνηση Γεωλογικών εν γένει μελετών εν Ελλάδα υπό αλλοδαπών Επιστημόνων
ΝΟΜΟΣ	272	1976	Περί ιδρύσεως Ινστιτούτου Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (ΙΓΜΕ)
ΝΟΜΟΣ	274	1976	Περί τροποποίησης του μεταλλευτικού κώδικα
ΝΟΜΟΣ	386	1976	Περί εκμισθώσεως δημοσίων εν γένει λατομείων
ΝΟΜΟΣ	272	1976	Περί ιδρύσεως Ινστιτούτου γεωλογικών και μεταλλευτικών αλλαγών
ΝΟΜΟΣ	669	1977	Περί Παρατάσεως Μισθώματος Ν.Δ.4029 / 1959 (ΦΕΚ 25/Α)
ΝΟΜΟΣ	742	1977	ΦΕΚ 319 Περί έγκρισης περιβαλλοντικών

Κεφάλαιο 4ο: Κωδικοποίηση Λατομικής Νομοθεσίας

			όρων
NΟΜΟΣ	743	1977	Περί περιβαλλοντικής ρύπανσης (θάλασσα)
ΠΔ	285	1979	Σχετικά με την παραχώρηση δικαιώματος εκμετάλλευσης με σύμβαση μίσθωσης
ΠΔ	238	1979	ΦΕΚ 66Α Σχετικά με την έδρα και τις αρμοδιότητες μεταλλείων
NΟΜΟΣ	998	1979	Περί προστασίας Δασών και δασικών εν γένει εκτάσεων της χώρας
ΠΔ	774	1980	<u>Περί κωδικοποίησης ισχυουσών διατάξεων</u>
ΥΑ	183037	1980	Περί επικυρώσεως τεχνικών προδιαγραφών επιπτώσεων και αποκαταστάσεως του περιβάλλοντος
NΟΜΟΣ	1032	1980	ΦΕΚ 57 Περί κυρώσεων και αστικής ευθύνης
ΠΔ	22	1982	Περί μίσθωσης αργούντων λατομείων
NΟΜΟΣ	1337	1983	ΦΕΚ 33 Περί καθορισμού ποιότητας ατμόσφαιρας
NΟΜΟΣ	1338	1983	Εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου
NΟΜΟΣ	1428	1984	ΦΕΚ Α43/36 Περί Λατομείων Αδρανών Υλικών -- Σχετικοί νόμοι: Ν.1266/82, Π.Δ. 238/79, Π.Δ. 574/82, έγγραφο Τ.Ε.Ε. 22758
NΟΜΟΣ	1475	1984	Περί χορήγησης άδειας εκμετάλλευσης Ν1280/1982
ΥΑ	9371	1984	Σχετικά με την παραχώρηση δικαιώματος εκμετάλλευσης με σύμβαση μίσθωσης
ΥΑ	9468	1984	Καθορισμός των προδιαγραφών για τη σύνταξη της Τεχνικής Μελέτης και της διαδικασίας έγκρισης της.
NΟΜΟΣ	1505	1984	Περί καθορισμό αποζημιώσεων των μελών της διοίκησης του Ε.ΦΟ.Π.
NΟΜΟΣ	1515	1985	ΦΕΚ 18Α, Σχετικά με τον καθορισμό θέσεων συγκέντρωσης λατομικών επιχειρήσεων αδρανών υλικών
NΟΜΟΣ	1561	1985	ΦΕΚ 148, Σχετικά με τον καθορισμό θέσεων συγκέντρωσης λατομικών επιχειρήσεων αδρανών υλικών
NΟΜΟΣ	1566	1985	Σχετικά με τα τυπικά προσόντα για την απόκτηση άδειας Γομωτή-Πυροδότη
NΟΜΟΣ	1588	1985	(ΦΕΚ 177 Α') Κανονισμός μεταλλευτικών κ λατομικών εργασιών
ΥΑ	6961	1985	ΦΕΚ 387Β Καθορισμός του ύψους αμοιβής μελετών για τη σύνταξη των τεχνικών μελετών νέων μεταλλευτικών και λατομικών εργασιών
NΟΜΟΣ	1577	1985	ΓΟΚ(Γενικός Οικοδομικός Κανονισμός) Για τον καθορισμό της λατομικής περιοχής
NΟΜΟΣ	1650	1986	(ΦΕΚ 160Α) Για την προστασία του περιβάλλοντος
ΠΔ	126	1986	(ΦΕΚ 44 Δ/17.4.86)
ΥΑ	2708	1987	(ΦΕΚ 761 Β/31.12.87)
NΟΜΟΣ	1739	1987	(ΦΕΚ 201 Α/20.11.87)

Κεφάλαιο 4ο: Κωδικοποίηση Λατομικής Νομοθεσίας

ΠΔ	381	1989	(ΦΕΚ 168 Α') Σχετικά με τον καθορισμό της έδρας κ των αρμοδιοτήτων μεταλλείων
ΥΑ	5813	1989	(ΦΕΚ 383 Β/24.05.89)
ΚΥΑ	5813	1989	(ΦΕΚ 383 Β/24.05.89)
ΥΑ	69269	1990	69269/5387/90 (ΦΕΚ-678 Β')
ΝΟΜΟΣ	1903	1990	(ΦΕΚ 142 Α') Περί απαγόρευσης μεταφοράς λατομικών προϊόντων με μη ενδεδειγμένο τρόπο
ΥΑ	75308	1990	75308/5512/90 (ΦΕΚ-691 Β')
ΝΟΜΟΣ	2052	1992	ΦΕΚ 94Α/92 Μέτρα για την αντιμετώπιση του νέφους και πολεοδομικές μελέτες
ΝΟΜΟΣ	2115	1993	ΦΕΚ 70Α Περί εκμετάλλευσης λατομείων αδρανών υλικών και άλλες διατάξεις
ΥΑ	6812	1993	(ΦΕΚ 221 Β/02.04.93)
ΝΟΜΟΣ	2145	1993	(ΦΕΚ 88 Α') Περί τροποποιήσεων ισχυουσών διατάξεων του ΠΔ(774/1980)
ΥΑ	31928	1993	(ΦΕΚ 958 Β/31.12.93)
ΥΑ	10537	1993	ΦΕΚ 139/Β) Καθορισμός αντιστοιχίας της κατάταξης των βιομηχανικών-βιοτεχνικών δραστηριοτήτων της ΚΥΑ 69269/90 με την αναφερόμενη στις πολεοδομικές ή και σε άλλες διατάξεις διάκριση των δραστηριοτήτων σε χαμηλή μέση και υψηλή όχληση
ΝΟΜΟΣ	218	1993	Ρύθμιση θεμάτων που αφορούν όπλα, πυρομαχικά, εκρηκτικές ύλες κλπ.
ΝΟΜΟΣ	2168	1993	Περί μεταφοράς, αποθήκευσης, φύλαξης εκρηκτικών υλών
ΚΥΑ	95209	1994	(ΦΕΚ 871 Β/23.11.94)
ΚΥΑ	1661	1994	(ΦΕΚ 786 Β/20.10.94)
ΝΟΜΟΣ	2244	1994	(ΦΕΚ 168 Α/07.10.94)
ΥΑ	17452	1994	ΦΕΚ 633 Β/22-8-94
ΥΑ	8295	1995	(ΦΕΚ 385 Β/10.05.95)
ΥΑ	19690	1995	Εκμίσθωση λατομείων αδρανών υλικών από τους ΟΤΑ.
ΥΑ	51298	1996	(ΦΕΚ 766 Β/28.08.96)
ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ	26054	1997	Αριθ.Πρωτ. Δ10-Β/Φ68/οικ 26054/15.2.97 Εγγυητικές επιστολές για αποκατάσταση περιβάλλοντος
ΥΑ	8860	1998	(ΦΕΚ 502 Β/26.05.98)
ΝΟΜΟΣ	2647	1998	(ΦΕΚ 237 Α/22.10.98)
ΝΟΜΟΣ	2702	1999	(ΦΕΚ 70 Α/07.04.99) Περί εκμετάλλευσης λατομείων αδρανών υλικών και άλλες διατάξεις.
ΝΟΜΟΣ	2742	1999	(ΦΕΚ 207 Α/07.10.99)
ΥΑ	12230	1999	(ΦΕΚ 1560 Β/04.08.99)
ΝΟΜΟΣ	2773	1999	(ΦΕΚ 286 Α/22.12.99)
ΝΟΜΟΣ	2837	2000	(ΦΕΚ 178 Α/03.08.00)
ΝΟΜΟΣ	2941	2001	(ΦΕΚ 201 Α/12.09.01)
ΝΟΜΟΣ	3010	2002	(ΦΕΚ 91 Α/25.04.02)

Κεφάλαιο 4ο: Κωδικοποίηση Λατομικής Νομοθεσίας

ΥΑ	15393	2002	Κατάταξη δημόσιων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες
ΝΟΜΟΣ	3208	2003	(ΦΕΚ 303 Α/24.12.03)
ΥΑ	145799	2005	Κατάταξη δημόσιων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες (Συμπλήρωση της υπ αριθμ. 15393/2002 ΚΥΑ

Στον Πίνακα 4.2 γίνεται η λεπτομερής αναφορά της νομοθεσίας. Η νομοθεσία παρουσιάζεται κατά χρονολογική σειρά και αναφέρονται οι σχετικοί νόμοι / διατάγματα που συμπληρώνουν / διορθώνουν / επικαιροποιούν ή τροποποιούν τα προηγούμενα. Περιλαμβάνει νομοθετικές ρυθμίσεις ξεκινώντας από το 1959 και καταλήγοντας το 2005. Στις πρώτες δυο στήλες του πίνακα αναφέρεται ο αριθμός του ΦΕΚ και η χρονολογία, και στις επόμενες δύο η περιγραφή και οι σχετικοί νόμοι.

Πίνακας 4.2: Ευρετήριο νομοθεσίας μαζί με τα σχετιζόμενα νομοθετήματα

α/α	ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ	ΕΤΟΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΧΕΤΙΚΟΙ ΝΟΜΟΙ
1	ΦΕΚ 250	1959	Περί παρατάσεως μισθώματος	
2	ΦΕΚ 33	1965	Περί έγκρισης περιβαλλοντικών όρων	N 742/1977 ΦΕΚ 319
3	ΦΕΚ 32	1970	Περί εκμεταλλεύσεως μαρμάρου και βιομηχανικών ορυκτών	N. 669/77 - N.1428/1984 - N.2115/1993 για χορήγηση άδειας εκμεταλλεύσεως
4	ΦΕΚ 7	1971	Δασικός Κώδιξ χαρακτηρισμού Εθνικών δρυμών, διατηρητέων μνημείων φύσης, αισθητικών δασών	N. 996/1971 N. 1469/1950
5	ΦΕΚ 277	1973	Περί μεταλλευτικού κώδικος	N. 1475/1984 - N. 274/1976 (ΦΕΚ 50) - N. 2545/1997 - N. 857/1978 - N. 1588/1985 (ΦΕΚ 177) - N. 2115/1993 (ΦΕΚ 15) - N. 669/1977 (ΦΕΚ 241) - N. 2948/2001 (ΦΕΚ 242)
6	ΦΕΚ 188 Α'	1976	Περί εκμισθώσεως δημοσίων εν γένει λατομείων	N 2115/1993 (ΦΕΚ Α 15)
7	ΦΕΚ 241	1977	Περί εκμεταλλεύσεως Λατομείων	N. 669/77 - N.1428/1984 - N.2115/1993 για χορήγηση άδειας εκμεταλλεύσεως -N. 2702 Άδεια εκμεταλλεύσεως μαρμάρου και βιομηχανικών ορυκτών
8	ΦΕΚ 319	1977	Περί έγκρισης περιβαλλοντικών όρων	N 4458/1965 Περί έγκρισης περιβαλλοντικών όρων

Κεφάλαιο 4ο: Κωδικοποίηση Λατομικής Νομοθεσίας

9	ΦΕΚ 66Α	1979	Σχετικά με τον καθορισμό της έδρας και των αρμοδιοτήτων μεταλλείων	ΠΔ 381/1989 - Ν 1622/1986 (ΦΕΚ 92 Α)
10	ΦΕΚ 820 Β	1980	Τεχνικές προδιαγραφές μελετών επιπτώσεων και αποκαταστάσεως του περιβάλλοντος από την έρευνα και εκμετάλλευση λατομείων στα δάση και τις δασικές εκτάσεις	Ν.998/1979 ΠΕΡΙ προστασίας δασών και δασικών εν γένει εκτάσεων της χώρας
11	ΦΕΚ 57	1980	ΠΕΡΙ κυρώσεων και αστικής ευθύνης	
12		1981	Π.Δ. 1180/81 - Επιτρεπόμενα όρια εκπομπών ορισμένων ρυπαντικών ουσιών στην ατμόσφαιρα από βιομηχανικές εγκαταστάσεις	
13	ΦΕΚ Β 213	1982	Διόρθωση σφάλματος στι ΦΕΚ Β 389/1982	
14	ΦΕΚ 33	1983	ΠΕΡΙ καθορισμού ποιότητας ατμόσφαιρας	
15	ΦΕΚ 34	1983	Εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου	Ν.1440/1984
16	ΦΕΚ 43	1984	Εκμετάλλευση λατομείων αδρανών υλικών και άλλες διατάξεις	Άρθρο 68-162-128_138 του Μεταλλευτικού Κώδικα Ν.Δ. 210/1973 - Άρθρο 45 του Ν. 998/1979
17	ΦΕΚ 194	1984	ΠΕΡΙ καθορισμού αποζημιώσεων των μελών της διοίκησης του Ε.Φ.Ο.Π.	
18	ΦΕΚ 931	1984	Καθορισμός του ύψους αμοιβής μελετών για τη σύνταξη των τεχνικών μελετών νέων μεταλλευτικών και λατομικών εργασιών	
19	ΦΕΚ 466	1984	Προϋπολογισμός επένδυσης αυτοκινήτων, μηχανημάτων και γενικά κινητού εξοπλισμού	ΦΕΚ 931/Β/31.12.84
20	ΦΕΚ 931	1984	Προϋπολογισμός επένδυσης αυτοκινήτων, μηχανημάτων και γενικά κινητού εξοπλισμού	ΦΕΚ 466/Β/13.7.84
21	ΦΕΚ 177 Α	1985	Κανονισμός Μεταλλευτικών και Λατομικών Εργασιών	Ν 210/1973
22	ΦΕΚ 18	1985	Σχετικά με τον καθορισμό θέσεων συγκέντρωσης λατομικών επιχειρήσεων αδρανών υλικών (ΑΘΗΝΑ)	Ν 1561/1985 ΦΕΚ 148
23	ΦΕΚ 148	1985	Σχετικά με τον καθορισμό θέσεων συγκέντρωσης λατομικών επιχειρήσεων αδρανών υλικών (ΘΕΣ/ΝΙΚΗ)	Ν 1515/1985 ΦΕΚ 18
24	ΦΕΚ 18Α	1985	Σχετικά με τον καθορισμό θέσεων συγκέντρωσης λατομικών επιχειρήσεων αδρανών υλικών	Ν. 1561 (ΦΕΚ 148)

Κεφάλαιο 4ο: Κωδικοποίηση Λατομικής Νομοθεσίας

25	ΦΕΚ 387	1985	Καθορισμός του ύψους αμοιβής μελετών για τη σύνταξη των τεχνικών μελετών νέων μεταλλευτικών και λατομικών εργασιών	N. 1428
26	ΦΕΚ 160	1986	N. 1650 - Για την προστασία του περιβάλλοντος	
27	ΦΕΚ 168 Α	1989	Σχετικά με την έδρα και τις αρμοδιότητες μεταλλείου	ΠΔ 238/79 - N 1622/1986(ΦΕΚ 92Α')
28	ΦΕΚ 293	1989	<u>Τροποποίηση του Π. Δ. 1985 (Χρήση γης)</u>	
29	ΦΕΚ 678	1990	ΚΥΑ - 69269/5387 Κατάταξη έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες, περιεχόμενο ΜΠΕ, καθορισμός περιεχομένου ειδικών περιβαλλοντικών μελετών (ΕΠΜ) και λοιπές περιβαλλοντικές διατάξεις συμφωνά με το Ν. 1650/1986	
30	ΦΕΚ 617	1990	Υποχρεώσεις εκμεταλλευτή	
31	ΦΕΚ 94	1992	Μέτρα για την αντιμετώπιση του νέφους και πολεοδομικές ρυθμίσεις	ΦΕΚ 160Α/86
32	ΦΕΚ 221	1993	Απαιτούμενα δικαιολογητικά για την χορήγηση ή παράταση άδειας εκμετάλλευσης λατομείων αδρανών υλικών, διαδικασία καταθέσεως, ανανεώσεως	N. 2115/1993 - ΚΥΑ 69269/5387/24-10-90 - N. 998/79 (Παρ. 2 Άρθρο 57)
33	ΦΕΚ 15	1993	Τροποποίηση, αντικατάσταση και συμπλήρωση διατάξεων του Ν. 1428/1984 "Εκμετάλλευση λατομείων αδρανών υλικών και άλλες διατάξεις"	N. 1428/1984 - N. 1650/1986 - N. 998/1979 - N. 669/1977 - N. 386/1976 - N. 2702/1999
34	ΦΕΚ 501	1993	Λειτουργία της επιτροπής καθορισμού λατομικών περιοχών	Δ7/Φ1/22601/1990
35	ΦΕΚ 917	1993	Όροι και διαδικασία μισθώσεως, εκμεταλλεύσεως και διαχειρίσεως των Δημοσίων Λατομείων αδρανών υλικών	N. 2115/1993
36	ΦΕΚ 795	1993	Πολεοδομία - Τρόπος έκδοσης οικοδομικών αδειών (Άδεια οικοδομής)	
37	ΦΕΚ 139	1993	Καθορισμός αντιστοιχίας της κατάταξης των βιομηχανικών-βιοτεχνικών δραστηριοτήτων της ΚΥΑ 69269/90 με την αναφερόμενη στις πολεοδομικές ή και σε άλλες διατάξεις διάκριση των δραστηριοτήτων σε χαμηλή μέση και υψηλή όχληση	Συμπλήρωση της ΚΥΑ 69269/1990
38	ΦΕΚ 88Α'	1993	Τροποποιήσεις περι ισχυουσών διατάξεων του ΠΔ 774/1980	N. 1428/1984

Κεφάλαιο 4ο: Κωδικοποίηση Λατομικής Νομοθεσίας

39	ΦΕΚ 871	1994	Μεταβίβαση αρμοδιότητας έγκρισης περιβαλλοντικών όρων για ορισμένες δραστηριότητες του άρθρου 3 του Ν. 1650/1986	
40	ΦΕΚ 633	1994	<u>Αναπροσαρμογή του ύψους αμοιβής μελετητών για τη σύνταξη τεχνικών μελετών που προβλέπονται από το Ν.1428/84</u>	Ν.1428/84 Περί Λατομείων Αδρανών Υλικών
41	ΦΕΚ 611	1995	ΥΑ 5905/Φ15/839 - Λήψη μέτρων πυροπροστασίας στις βιομηχανικές-βιοτεχνικές εγκαταστάσεις και αποθήκες αυτών, καθώς και αποθήκες εύφλεκτων και εκρηκτικών υλών	
42	ΦΕΚ 73B	1995	Προϋποθέσεις διαδικασία και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για τη χορήγηση αδείας γομωτή και πυροδότη διατηρημάτων με εκρηκτικές ύλες	ΥΑ Δ7/Α/Φ.1/12901/580 ΦΕΚ 574, ΥΑ 846/102-73
43	ΦΕΚ 159	1997	Ν. 2516 - Ίδρυση και λειτουργία βιομηχανικών και βιοτεχνικών εγκαταστάσεων και άλλες διατάξεις - ΕΞΑΙΡΟΥΝΤΑΙ δραστηριότητες μέσα σε μεταλλευτικούς και λατομικούς χώρους	Ν. 210/1973 - Ν. 1428/1984 - Ν. 2119/1993
44	ΦΕΚ 254	1997	Ν. 2545 - Βιομηχανικές και επιχειρηματικές περιοχές και άλλες διατάξεις (Χρήση γης)	
45	ΦΕΚ 502	1997	Αναπροσαρμογή υποχρεώσεων του εκμεταλλευτή	Δ/7/Α/Φ1/11500/546/6-19.6.1997
46	ΦΕΚ 574	1997	Αναπροσαρμογή ύψους παραβόλων δικαιωμάτων και τελών του δημοσίου που προβλέπονται από τις περι μεταλλείων και λατομείων διατάξεις	ΥΑ 2254/230/Φ.6.9 ΦΕΚ 73B/3-2-95, ΥΑ 846/102-73
47	ΦΕΚ 195	1997	ΠΔ. 274 - Χαρακτηρισμός χημικών εγκαταστάσεων (Άρθρο 4 Ν. 6422/34 - ΦΕΚ 412)	
48		1998	Ν. 2647 - Νόμος μεταβίβασης αρμοδιοτήτων στις Περιφέρειες και την Αυτοδιοίκηση	
49	ΦΕΚ 238	1998	Καθορισμός διακιολογητικών για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας των δραστηριοτήτων του Ν. 2516/1997 (Άδεια εγκατάστασης, άδεια λειτουργίας)	
50	ΦΕΚ 70A	1999	Περί εκμετάλλευσης λατομείων αδρανών υλικών και άλλες διατάξεις (Προθεσμία καθορισμού Λατομικών περιοχών)	Ν. 2115/1993 - Ν.1428/1984 - Ν. 2708/1999

Κεφάλαιο 4ο: Κωδικοποίηση Λατομικής Νομοθεσίας

51	ΦΕΚ 405	2000	A.ΟΙΚ. 5697/590 - Καθορισμός μέτρων και όρων για την αντιμετώπιση των κινδύνων από ατυχήματα μεγάλης έκτασης σε εγκαταστάσεις ή μονάδες λόγω της ύπαρξης επικίνδυνων ουσιών	Δες Άρθρο 4: Εξαιρούνται λατομεία
52		2000	Κατάλογος αποβλήτων σύμφωνα με το Παράρτημα της απόφασης 2000/532/ΕΚ, όπως τροποποιηθεί με τις Αποφάσεις 2001/118/ΕΚ, 2001/119/ΕΚ και 2001/573/ΕΚ - Ευρωπαϊκός κατάλογος αποβλήτων	
53	ΦΕΚ 91	2002	N. 3010/2002 - Εναρμόνιση του N. 1650/1986 με τις Οδηγίες 97/11 Ε.Ε. και 96/61 Ε.Ε., διαδικασία οριοθέτησης και ρυθμίσεις θεμάτων για τα υδατορέματα και άλλες διατάξεις	N. 1650/1986 (ΦΕΚ 160) - N. 2508/1997 (ΦΕΚ 124) - N. 1515/1985 (ΦΕΚ 18) - N. 1561/1985 (ΦΕΚ 148) - N. 2837/2000 (ΦΕΚ 178) - N. 743/1977 (ΦΕΚ 58-Π.Δ. 55/1998) - N. 880/1979 - N. 2052/1992 - N. 2576/1998
54	ΦΕΚ 280	2003	N. 3199/2003 - Προστασία και διαχείριση των υδάτων - Εναρμόνιση με την οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23/10/2000	
55	ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ	2004	Σχετικά με την εφαρμογή της ΚΥΑ 50910/2727/22-12-2003 - Εφαρμογή νομοθεσίας για τη διαχείριση μη επικίνδυνων στερεών αποβλήτων - ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: Περιεχόμενα φακέλου για αδειοδότηση εργασιών	
56	ΦΕΚ 780	2005	Έκδοση κανονιστικής απόφασης περί λειτουργίας της επιτροπής καθορισμού λατομικών περιοχών	
57	ΦΕΚ 95	2005	N. 3335 - Έλεγχος της διακίνησης και αποθήκευσης πετρελαιοειδών προϊόντων	N. 1956/1991 (ΦΕΚ 113) - N. 2364/1995 (ΦΕΚ 252)
58	ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ	2005	Σύνταξη Διαχειριστικών Σχεδίων Αποβλήτων από τις βιομηχανίες	

Κεφάλαιο 5: Σύνοψη και Συμπεράσματα

Στην παρούσα διπλωματική εργασία έγινε μια προσπάθεια καταγραφής και ταξινόμησης της δαιδαλώδους νομοθετικής διαδικασίας που είναι απαραίτητο να ακολουθηθεί για την έναρξη οποιασδήποτε λατομικής και μεταλλευτικής παρέμβασης στον ελληνικό χώρο, με σκοπό τη δημιουργία ενός χρήσιμου εγχειριδίου.

Αναφέρθηκαν με χρονολογική σειρά οι διαδικασίες που ακολουθούνται από τους ενδιαφερόμενους και δόθηκε ιδιαίτερη βαρύτητα στις νομοθετικές ρυθμίσεις που διέπουν τα περιβαλλοντικά θέματα.

Το νομοθετικό πλαίσιο (Νόμοι, Υπουργικές απόφασεις, προεδρικά διατάγματα, κλπ) παρατίθεται σε πίνακες όπου συνδέεται με προηγούμενα νομοθετήματα αναφοράς (ή τροποποιούμενα) καθώς και με επόμενα νομοθετήματα που αναφέρονται ή τροποποιούν υφιστάμενες διατάξεις.

Σε επόμενο στάδιο θα μπορούσε να δημιουργηθεί μια βάση δεδομένων που να περιλαμβάνει τα παραπάνω και τα οποία με εύχρηστο τρόπο θα μπορούσε να είναι προσβάσιμα σε όλους.

Βιβλιογραφία

1. Αγοραστάκης Γ., **"Περιβάλλον και Τοπική Ανάπτυξη"**, Β΄ έκδοση Χανιά 2003.
2. WWF, **"Διαχείριση Προστατευόμενων Περιοχών στην Ελλάδα"**, Πρακτικά Συνάντησης Εργασίας 11-13 Ιουνίου 2001.
3. Καραβέλλας Δ, Καταδωράκης Γ., Μαραγκού Π., Νάντσου Θ., Σβορώνου Ε., **"Διαχείριση Προστατευόμενων Περιοχών: Οδηγός Ορθής Πρακτικής"**, εκδόσεις ΥΠΕΧΩΔΕ 2003.
4. Παπαηλιάδου Α., Παπαϊωάννου Α, Σωτηρίου Α., Τσότση Ι, Χατζηχριστοδούλου Π., **"Φυσικός Σχεδιασμός"**, κείμενο Σεμιναρίου της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης, Αθήνα 2003.
5. Ιστοσελίδα Εθνικού Τυπογραφείου (www.et.gr)
6. Χατζημπίρος Κ. . **«Περιβαλλοντική πολιτική - εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων»**, 2003
7. Μπολιεράκη Ρ. – **Τεχνική Αναφορά**, Τμήμα Περιβάλλοντος Δ/σης Πολεοδομίας Ν.Α. Χανίων, 2002
8. Βουτυράς Ι., **«Νομοθεσία περί των Λατομείων Μεταλλείων και Υδρογονανθράκων»**, Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα, 2001.
9. Κολοβός Χ., **«Βασική Μεταλλευτική Νομοθεσία»**, ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας, Κοζάνη, Οκτώβριος 2006.
10. Tiess G. **«Legal Basics of Mineral Policy in Europe: An overview of 40 countries»**, Springer 2010.